

העולם הזה

מוזכיר מפלגה סטאלין

במקום אגרוף-פלדה, חמש אצבעות-ברזל?
(ראה ופורטניה)

עורך משנה, כיתוב:
מיפאל אלמו (זמני)

עורך משנה, חידושים:
משה כראפר

הכתב הראשי:
יהודה נבאי

עורכי מדורים:
מיכאל אלמו, יחיאל בשן, נחמדי, ירחם נבא, תמר תרמור.

משתתפים קבועים:
דוד ארגון, אברהם טאוב, פיליס טיאר, ידידי מנסי, צבי שש.

ראש מערכת, ירושלים:
דוד רובינר

סופרי חוץ:
מונטי גינקס, נביראל דגן, שמואל מירון, מוריס: העולם הזה בע"מ, דמוס ישראל בע"מ ת"א

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב נליקסון 8, תל אביב
(ליד תיאטרון "א"ה")

ת.ד. 136, טל (זמני) 68785
מען למברקים: "עולםפרס"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך 11 (ליאון),
מול משרד הסעד.

2' 2'

מכתבים

חלוציות עזובה

העולם הזה (800) כתב על המדריכים של השומר הצעיר, שנקראו לחזור ולהתייצב לשרות מעל. הכתבה ככללה טובה מאד, אך סופה עלול לאכזב את קוראיה. אני תמה, כיצד יכולתם לכתוב את השומר הצעיר, שריר ערוב למדי שנותר לתנועה החלוצית, תנועה שאחם עצמכם מכנים אותה באותו מאמר, "התנועה החלוצית החזקה ביותר". אלמוני, פתח תקוה.

המלים לא היו מכוונות אל השומר הצעיר כי אם אל כלל תנועות הנוער החלוציות, שחלקן בנוער, לרוע המזל, אפסי בהשוואה לצרכי התנועה החלוצית.

מחפשי המחר

העולם הזה (800) כתב, מתחת לתמונה בעת הכותרת, "מטולה מוכתרת", בין השאר, את הדברים הבאים: "דוד בן-גוריון שלח מיר את מוכר הממשלה, זאב שרף, לנתק את אשתו ממנועה ההרוק עם כוחות המחר". רק בקורא שורות אלו, התגלה לי ששמואל מיקונים מייצג בארצנו את "כוחות המחר".

מאיר דרפל, בני ברק

טובה התגלית היום ממחר.

גורלו של ניוחש

במרום המכתבים (העולם הזה 796) עניתם בי תשובה למכתבו של דובר משרד החוץ ר.א.בן דפני, כי ב"ו בפרס תהיו מוכנים להתחזקת עם דובר חרש של משרד החוץ. מה קרה לניחוש?

צבי חרמון, חיפה

דובר משרד החוץ ב"ו במרס היתה דוברת: אלה סליפת.

תגובה מאוחרת

מה עלי ללמוד מהו שסיפורם מקארת' הופעת מסנידתו של השירור העברי כפול אמריקאי חודש לאחר שעובדה זו התפרסמה בעולם הזה (797)? יהודית קרמאיר, ירושלים

ההסניסור מקארת' אינו נמנה על קוראי העולם הזה.

תרומות העצמאות

הננו שמחים שניצנים כהלה ובאופן נאה את החומר אודות שנות חילי המרינס (האמריקאים) במבצע, יום מלחמה העצמאות. אולם הפסקה ה"ל"טם כנראה שאין לומר על הקוץ שאליה, שכן טעיתם והטעיתם את הרבים: מלחמה העצמאות אינו מנכית ואינו מאמר תרומות עבור מדינת ישראל. ייתורו של המלחמה הוא בכך, שהנו מחווה מסעל השקעות אשר תכליתן לסייע במתן תע" שיתנה וחקלאותה של המדינה.

יעקב רייקוס, מנהל המשרד הישראלי, מפעל מלווה העצמאות

למובת המשפחה

האם אינכם חושבים שהננו מכתב בקצת בחוץ קמתם המצוירת על עמוד המספרה (העולם הזה 800)? אני חושב שכנתם של יומי 999 היא טובה, ואם לא הצליחו בנליון הראשון, תהי' צלבה לתלונת רצונם לתת לקהל אינפורמציה על הנעשה באוה השורות החשובים של חיינו ה"ננויים". בנליון שני נתקן המספרה את מעויות הכוס?

ש. ברחיים, תל אביב

קול המסורדנה

חייכתי במשך שבוע להופעת העולם הזה (800): בשות הייתי שותני על הסכסוך שבנליון ברד הנאותה. לראבונני הגדול אוכוכתי ואוכוכו כל יתר הכרי בקער.

אין זה נכון שרק בשבוע שעבר הודיע לנו פרנס. רמנר על התקנון החדש; דבר קיומו של תקנון זה ידוע לסטודנטים כבר מראשית השנה האקדמית. אמנם, היתה אסיפה של פרנס. רמנר והד ראשון נערכות בסוף השנה. לא תהיה זו תקנון מצרי אם אופיה שבעית ה' סכניון הנה, וצריכה להיות, בעית המדינה כולה. מכאן יאזו מנהלים המחר של המדינה. אלה שמתחילים אליהם בולול, ביום, עתידים להיות הכוחות הסכניים וההגנבים שהמדינה תזדקק להם בעתיד.

ססורגס מקורס א', הסכניון, חיפה

לא איכתת לי שטעיתם ולא בדלתם בין מועד לסמסטר וששטתם את המסמס: "הסכניון אינו מוסד פילנרופי" כפי נולדשטין ולא בפי פרנס. רמנר. אולם אותם מעשים מנסות על דבר ה' תקנון אשר פרנס. רמנר הקריא באסיפת סטור נרשים ואותו "ריאליס" סקח לתערט לטיו אלה דסים מכוסים בכתב צפוף ושהמסמסותם החלו לרעוש כתגובה לדבריו והוא היה נאלץ להרים את קולו, זה כבר יותר מדי.

חבר ועד קורס א', הסכניון, חיפה

למערכת "העולם הזה" דרוש

(1) קצין משוחרר בעל נסיון פיקוד ומינהלתי, לסחות מפקד מלוגה, לי תפקיד מיוחד. צריך להיות מוכן לשהות משך 3 חדשים מחוץ לביתו.

(2) מגיה בעל נסיון, לעבודה של יומיים מלאים בשבוע, עם אפשרות להגיע לתפקיד אחראי יותר.

לפנות בכתב לראש מערכת "העולם הזה", ת.ד. 136, בצירוף פרטים מלאים.

סמיות מיניות

במשך 19 שנות חיי לא ירעתי כי בחורה הי' לובשת לבוש נבר לוקה בסמיות מינית. ששמה "טראנסבסיות" (העולם הזה 801). עד עכשיו השכתי תמיד שזה משוה הקשור לחלוציות רות ק., טראנסבסיות חתיקה, תל אביב

תחרות הפסוקים

אחרי שחידוש ספוקים הסך מחלה של עורכי וקוראי העולם הזה, איני יכול להתאפק. אני מוכרת לתורם את תרומתי. מה יאמר הנביא (או מבקר המדינה) אישעסקים ספוקים? מה יאמר הנביא (או מבקר המדינה) אישעסקים ברחוב? "הילכו שנים חרירי, בלתי אם שחרו?"

דניאל חלמן, תל אביב

.....וטוף גב לעליה (בדגנה).

ציור הדוררים

העובדות עתידות להתפרסם מילום בכותב על ה' ציור שטינהדרט (העולם הזה 796) לא היו נבו' נות ברבון. מר שטינהדרט לא תפקיד בנפא את הסכום של 300 ל"י אלא מר 432 ל"י. וחסכם אותה שעה על המורה לפי שער החלליין ה' רשמי: 900 דולר. עוד חוסכם אותה שעה שבאם שטינהדרט לא יוכל להחזיר את 900 דולרים בעת יציאתו מארצות הברית. יראו הצדדים את הענין כמחוסל על סכך התשלום של 432 ל"י. למעשה לא היה ביי מר שטינהדרט סכום 900 דולרים כאשר עוב את ארצות הברית, הוא הס' חמר על ההסכם המפורש עם הקרן הקיימת. מר שטינהדרט עושה זה שנים רבות עבודה אמנותית בשביל הקרן הקיימת והצדדים הסכמו לשם פשרה שהוא יעשה כמות עבודה מסוימת ללא תשלום. על מיד עבודה תחלים הקרן הקיימת ואין מה משום שאלה של "בסכום קרעק המנוגות".

בנוגע לתואר, דון קישוט של החוק" בו ביי ניתם אותי, אמתס כוח שאצין שכל מאד לי קוף ערר דיו, על שהוא מפלא את תפקידו הצי בורי לעורר לאנשים אחרים.

ד"ר ריכרד ויל, עיר, ירושלים

כבוד לבדש

"הקורא שלא יוכיח לבחור א'" (העולם הזה 800) מול דמעות תנין על המפלגה שיש לה רק 87 אחוזים מקולות הקס, ומקוזה לעסוק בפעולות חשאיות כנון האגונה לשירות פרטיות בכשכרי שירור מיוחדים.

למרב האסון, משהה הקורא את שלטונם של מפלגה זו לשלטון סטאליאני, אכן, מולו הוא שהשלטון אצלנו אינו כזה. שוכח אתמול קורא שאם לא היו אותן פעולות האגונה וסחוק על מעשיהם של אלפנטים ספויים בארץ (בעלי, מולדת שניה" ואינפרטים זרים) כי אז היינו מניעים לשלטון מפלגת ה-99 אחוז ואותו קורא לא יכול היה לכתוב את שכתב, כי העולם הזה היה עובר לעולם הבא.

טוב עושים אותם מאזינים, משניחים ומסכחים, השומרים על מדינתנו מפני בעלי, מולדת שניה", עין פקוזה, שופעת ישמרו על מדינתנו מפני אויבים מבית.

ישראל רביש, תל אביב

אסור לבקר?

הנני תומך בלחץ בכל מבקר אויבטיבי, אולם קשה לי להכיל אתכם ברשימת מבקרים לאני מכבר. את שר החוץ, למשל, בקצתם לא כל הצדקה (העולם הזה 199). הרפו יריכם ממעשה זול זה עד אשר תצליחו להכין אותו כראוי לעומת זאת מבקרים אתם את המספרה ומלכ"י שים לה כשלונות אשר לכל הדעות אינם שייכים לה.

נכתתי שלא רק אתם, אלא גם חברי כנסת רבים, טרם למדו לבקר את האדם המוסר הממאים על כשלונותיו, ולא להביק כשלונות של אחרים על נבם של אנשים אשר כלל וכלל אין יודעים על הם.

יעקב חלפון, חולון

אם שר החוץ או שר המספרה סבורים שלא הובנו כראוי, זכותם וחובתם היא להגיב על הבקורת.

היה היה איש שקרא: בוז למשק, גיבורי ישראל — אל הנשק. למלכות ישראל צאו לכבוש את בבל ואני אשב ביתיים ואכ' טוב שירים על גבורה

החידון הבדשי מ.פ. 1

"בסו" כדורי קפץ ממית" תו. "מה קרה?" שאל בבה" לה. "פשוט מאד", השיב ה' חוקר. "היה פה — — —" (מה היה שם? — בין ה' פותרים לא יוגרל כלום).

העולם הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה

המלון בהמשכים

אצ"ל ז' — ארגון צבאי מחתרי שמטרתו היתה גירוש הנציב העליון הב' ריטי והעברת סמכויותיו

סטאלין מת - יחי מלנקוב?

יוסף סטאלין ריכז בידיו סמכויות שלטון עצומות. בשום משטר אחר בעולם, כולל המשטרים הפאשיסטיים, לא היה מרוכז כוח כה רב בזוג ידיים אחד.

מעולם לא אירע שכוח כזה פורק מרצון. מאחר שנוצרו הדפוסים השלטוניים של דיקטטורה אישית, לא ישקוט המצב עד אשר יתמלא החלל, ובמקום הדיקטטור האחד יבוא הדיקטטור השני.

אולם אין זה תהליך שיסתיים ביום אחד. שנים עברו מאז יצא לגין מכלל פעולה מעשית, ועד אשר התגבשה הדיקטטורה הישית של סטאלין. משך שנים אלה התנהל מאבק איתנים, אשר רק הדים מעטים ממנו הגיעו באותם הימים לאוזני העולם. סטאלין יצר שלישייה נגד טרוצקי, קם אחר כך נגד שותפיו בשלישייה, יצר קבוצה חדשה

קבוצה של צעירים יהודים מבני רוסיה, שעברו את כל מדורות שתי המהפכות ומלחמת האזרחים, הפליגה ב־1925 לארץ־ישראל, כדי להתיישב בקיבוץ. בדרך הודיע הרדיו באניה כי יוסף סטאלין הכריז הכרזה חשובה. "סטאלין? מי זה?" שאלו החלוצים איש את רעהו.

באותם הימים כבר היה סטאלין יורשו של לגין. הוא יצא מנצח מן המאבק הגדול, אך החשאי, על הירושה של המהפכה. הוא הגיע לפסגת ההר, ממנו השקיף מאז משך דור, על גורל העולם. אולם שמו כמעט שלא היה ידוע. בכל החישובים על עתיד הצמרת הסובייטית לא תפס כל מקום מכריע.

שני הניחושים. כשהודיעו השבוע אלפי תחנות שידור ב־50 שפות כי יוסף סטאלין נפטר, היה מצב שונה מאד. אישיותם של כל המועמדים לירושה היתה ידועה לכל. זה שנים התחרו ביניהם כל הפרשנים המדיניים בעולם בניחושים על המאבק העתידי ועל תוצאותיו. שנים היו הניחושים העיקריים: (א) עם מותו של סטאלין תתבסס הדיקטטורה הסובייטית כולה, והמשטר בברית המועצות יתמוטט כליל במלחמת־אזרחים בין יורשיו, או בהתקוממות המונית; (ב) מאום לא ישתנה, המנהיגים הסובייטיים יתפשרו ביניהם, יבחרו ברצון טוב ביורש, שימלא את החלל אשר יוצר עם מות הענק. השבוע התברר ששני הניחושים גם יחד לא התאמתו. שום מלחמת־אזרחים לא פרצה, שום התקוממות המונים לא זיעזעה את הממלכה האדירה, ושום מלחמת־מקום יחיד לא נבחר.

פשרה ליד הגופה. הסיבה להפתעה הראשונה לא היתה מפתיעה. במשטר הסובייטי, כמו בכל משטר טוטאליטרי מודרני, לא תתכן שום התקוממות מלמטה. מאות הדיכויים של הצבא האדום, עשרות הדיכויים של המ.ת.ד., מונעות מרידה של ההמון הבלתי־מוזין, חסרי־הנהגה וחסרי יכולת־הארגון. לא פרצה גם מלחמה גלויה בין היורשים. כל המנהיגים הסובייטיים, פקידיה־ממשלה, ראשי־הבולשת, אנשי־מנגנון־המפלגה וקציני־הצבא הבינו היטב שגורל כולם מותנה בקיום המשטר בתור שכזה. הם לא התקשו להתפשר ביניהם ליד גופתו של מנהיגם, בשעות המעטות שחלפו בין הרגע שעצם את עיניו לבין שידור ההודעה על מותו ברדיו מוסקבה. **מאבק איתנים.** לפי שעה שורר השלום במסדרונות בניני הפאר העתיקים של מוסקבה. אין פירוש הדבר ששלום זה הוא בר קיימא.

ופרק גם אותה. רק לבסוף נשאר יחיד.

הקרבן: מולוטוב. אין כל ספק שהפעם יקרה אותו הדבר בדיוק. ברגע הראשון אחרי מותו של סטאלין נוצרה שותפות בין כל אלה המרכזים בידיהם את השלטון האמיתי במדינה. למעלה מתריסר מנהיגים. ממוני סטאלין, אך פחות־השפעה, סולקו במחירי אחר. הדבר לא יצר שלטון של יחיד, להיפך, הוא נעשה כדי לחזק את שלטונם של היורשים העיקריים, איש איש בביתו שלו.

היורש היחיד שהפסיד בעסק היה מולוטוב. עד כה הופיע מולוטוב תמיד במקום השני ברשימת מנהיגי המפלגה הקומוניסטית, מיד לאחר סטאלין. עתה ירד למקום השלישי, כשגם מלנקוב וגם בריה מופיעים לפניו ברשימה. גם מינויו כשר־חץ אינו אלא ירידה בדרגה. היתה זאת תופעה טבעית: בין כל היורשים היה מולוטוב היחיד שלא שלט על כוח ממשי. משרד־החץ אינו יכול להתחרות מבחינה זו בתותחים של הצבא וגדודי המהומה. **מפלגה ומ.ת.ד.** שני השותפים העיקריים בשותפות החדשה הם מלנקוב ובריה, הנחשבים בדרך כלל לאויבים מושבעים. הם עשו עתה יד אחת כדי לשמור על שלמות הירושה. מלנקוב שולט במנגנון המפלגה, שהוא המנגנון הממנה את כל הפקידים במדינה. בחודשים האחרונים היה ברור כי סטאלין יעד לו תפקיד של יורש־עצר. הוא הפך ראש הממשלה, נוסף על תפקידו כמספר 1 במפלגה. אולם הוא טרם נתבסס במידה מספקת כדי לכבוש שלטון יחיד.

השותף השני, בריה, זכה בפרס גדול. במדינה הסובייטית תופסה הבולשת מקום מרכזי. לרשותה עומד צבא עצמאי, הלוכש מדים והמצויד בכל הנשק הכבד. צבא זה נועד לדיכוי מרידות מזוינות, גם מצד גדודי הצבא הסדיר.

(המשך בפמוד 8)

2. קובה. איש המחותר

בכלות ידעת מופתית הכריז הצאר הקדוש מלחמה על היפאנים. האסאי' חים הבזויים היכו את הרוסים שוק על ירך. בעזרת המעצמות הגדולות כמו על רוסיה כניעה מחפירה (ראה קאריקטורה). תבוסה זו נתנה דחיפה עצומה למהפכה. בכל רחבי רוסיה אורגנו מרידות. בפטרסבורג עלה לגדולה צעיר יהודי שקרא לעצמו טרוצקי, רכש שם עולם. אותה שעה היה סטאלין פעיל מחותר בלתי ידוע. "קובה" בפי ידידיו. אולם ב" אותו זמן נפל עליו מבטו של לנין, שלא מכבר נפרד מחבריו המתונים, ה"מנשיקים", שדרשו להקים מפלגה גה דימוקרטית. לנין, מנהיג ה"בול-שביקים", רצה במפלגה אחת: צבא מחתרת מאורגן וממושפע, שלא יהיה תלוי בתמונים, אלא יכפה עליהם את רצונו. טרוצקי לא רצה להיכנע לדיקטטורה של לנין, נפרד ממנו. סטאלין, איש המעשה שלא התעניין בתיאוריה, הצטרף ללנין בכל לבו. בין מאסר למאסר עשה את שליחותו של לנין הגולה, שקרא לו "הגיאורגי הנפלא", העריך מאוד את סקחותו ה"מעשית, חסרת הפיקוסקים. "קובה"

SIGN!

עזר לארגן התנעלויות לשם "החרמת" כספים לטובת המחותרת, ברח כמה פעמים מסיביר, הפך בשנת 1912 חבר הוועד המרכזי של המפלגה הבולשביקית. לא היה זה תפקיד נוח למלא, אך לסטאלין הצעיר נתן את נסיונו הראשון במנהיגות ושליטה על אחרים. שנים אלה של חיי מחתרת חיטלו אותו במידה רבה לתפקידים שהיה עתיד למלא תוך שנים מעטות.

1. הנער סוסו מרד בצאר

רוסיה היתה אימפריה אדירה. אירופה כולה פחדה מפני עוצמתה. אולם כוחה היה רדום וכוּל. הצאר הקדוש קיים משטר של עריצות אדוקה ומפגרת. סמלי המשטר היו מיגדלי הבצל של כנפיות. השלטון דיכא את המעוסים הלאומיים. אחד מבני המיעוטים היה יוסף, בנו של הסנדלר-האיכר ויסאירון דבוגאשווילי, גיאורגי מדרום קוקאז. אמא קראה לו "סוסו", שלחה אותו ללמוד בסמינר לכמרים, כי הכמורה היתה הדרך היחידה בה יכול צעיר עני לעלות בסולם החברתי. אולם סוסו מרד במשטר הצאר. היתה זאת מרידה לאומית טהורה, אלא שכמו בכל רוסיה, התקשרה מרידה זו של המעוטים המדוכאים בסנטימנט סוציאליסטי. כי הסוציאליסטים הבטיחו חופש למעוטים, קדמה לבני-עניים.

4. המהפכה הגדולה

בפברואר 1917 שוחרר סטאלין. המהפכה הגדולה פרצה. המוני הבירה הרעבים, בעזרת החיילים שלא רצו לצאת לחזית, גרשו את הצאר. ממשלה סוציאליסטית מתונה תפסה את השלטון. היא רצתה להמשיך במלחמה נגד הגרמנים. גם סטאלין, המנהיג הבולשביקי הראשון שהגיע לפטרסבורג, קבע את קו המפלגה בעתון פרבדה. תמך בדרישה לאומית זו. אולם לנין חזר לארץ, גוף קשות בסטאלין, תבע "שלום מיי!" הודות לסיסמא זו חולל באוקטובר את המהפכה השנייה. בעזרת טרוצקי, שהפך עתה עוזרו הראשי (לאחר שלגין כינה אותו בשם "חורר" ו"יהודה איש-קריות הקטן"). סטאלין מילא תפקיד צנוע, לא נודע כלל ברבים. גם רוב מנהיגי המפלגה הקומוניסטית לא הביטו עליו כאחד המיועדים להגיע רחוק בשורות המפלגה.

3. המלחמה פורצת

כדי להחליש את מתחרתו, הקיסר האוסטרי, גרם הצאר הרוסי למלחמת העולם הראשונה. מיטב הנוער הרוסי נהר לשדות הקטל, שם נפל קרבן לחוסר היעילות של המשטר ולטפשות הגנרלים. אותה שעה ישב סוסו-קובה, שהחל קורא לעצמו "סטאלין", ב" גלות סיביר. הפעם הושיבו אותו במקום שאין ממנו אפשרות בריחה, לאחר שנודע למשטרה מפי מאמאלינובסקי, חבר-פרלמנט בולשביקי שעבד למען הבולשת, כי סטאלין הוא המפקח בשם לנין על חברי המפלגה בפרלמנט. הפעם ישב סטאלין 4 שנים, עד למהפכת פברואר.

6. המזכיר הכללי - יורש

לנין מת, אחרי ששכב שנתיים חסרי-אונים ומשותק. המאבק הגדול על הירושה החל. המועמד העיקרי היה טרודקי, אמן הדיבור והכתיבה, מצביא המלחמה. אחריו עמדו בתור נואמים אחרים, מסוגם של זינובייב וקאמנייב. מעטים חשבו על סטאלין. אולם סטאלין דאג לעתידו. לנין מינה אותו למזכיר-כללי של המפלגה, תפקיד שלא נראה בעל חשיבות בעוד לנין בחיים. אולם היה זה התפקיד המכריע: המזכיר-הכללי מינה את בעלי התפקידים במפלגה, והמפלגה שלטה במנגנון הממשלה, בכולשת ובצבא. תחילה בודד סטאלין את טרודקי, יצר "שלישייה" עם זינובייב וקאמנייב. אחרי שחיסל את השפעת טרודקי, סילק גם את שניים אלה. שני הצדדים עשו מאמצים גדולים להלביש לבוש רעיוני למלחמתם, התחכחו אם טובת ברית-המועצות קודמת למהפכה העולמית או לא. אולם היתה זו בעיקר מלחמה בין אישים.

5. הקומיסר מגן על צאריצין

המהפכה ניצחה — אולם מכל העברים צרו האויבים על השלטון. המצב נראה מיואש. טרור בלתי-מרוסן השתולל בארץ. לבנים ואדומים כאחד עשו שמות באוכלוסיה. טרודקי הפך מצביא, הפך את הצבא האדום לכוח לוחם ומנוצח. סטאלין, אויבו המושבע, נאלץ להסתפק בתפקיד הרבה יותר צנוע: קומיסר פוליטי של אחד הגייסות. הוא עזר להציל את צאריצין, ששינתה אחר-כך את שמה לסטאלינגרד. אותה שעה אירגן את מפקדי הדרום נגד טרודקי, הפר את פקודותיו בגלוי, בהסכמתו האילמת של לנין, שחשש פן טרודקי יתחוק יתר על המידה. הוא השתתף במלחמה נגד פולין, שם גרם, לדעתו של המרשל טוחאצ'בסקי, המפקד הראשי, לתבוסה הסובייטית הגדולה הראשונה. (טוחאצ'בסקי שילם, אחר-כך, בחייו עבור דעתו זו.)

8. צלבי-הקרס עולה

אזכה שעה קרב והלך אדולף היטלר לשלטון בגרמניה. מפלגתו ניצחה בבחירות. היה ברור כי רק מאמץ נואש של הסוציאליסטים והקומוניסטים ביחד יכול לעצור. אולם בפקודת סטאלין סירבו הקומוניסטים הגרמניים לשתף פעולה, פתחו במלחמה משלהם נגד הייפובליקה. התוצאה היתה כי היטלר עלה לשלטון (ראה תמונה). חשבונו של סטאלין, שהיטלר ייכשל, יפנה את מקומו תוך זמן קצר לקומוניסטים, נגלה כטעות. היטלר התבסס, הקים צבא אדיר, השיג מיד את שרידי התנועה הקומוניסטית הגרמנית. אולם חשיו בון שני של סטאלין התאמת: היטלר הפנה את מרצו נגד מדינות המערב, החליש את מעמדן בעולם. תקופה זו ראתה את ביסוסו המוחלט של שלטון סטאלין בברית המועצות. לא רק כיורשו של לנין בזכות יכולתו האישית, אלא גם כהוגה דעות, הפך סטאלין מנהיגו של הקומוניזם העולמי. דבריו, וקיי היסוד שהניח לפעולות הקומוניסטיות, היוו תוספת רעיונית לתורת מארכס-לנין.

7. המנצח לא הראה כל מתינות

העולם שמח על נצחון סטאלין, חשב שהוא מתון יותר. חיש מהר נוכח לדעת שטעות. כאשר אך ניצח סטאלין, החל מגשים את דרישות מתנגדיו, עלה על כולם בקיצוניות. הוא הרג ריד את רמת המחיה של ההמונים כדי להקדיש את כל האמצעים להקמת תעשייה אדירה. והוא פתח במסע כביר לחיסול החקלאות הפרטית, לריכוז האזכרים במשקים שיתופיים וממלכתיים. המפלגה אירגנה הפגנות איכרים תחת הסיסמא: "חסלו את הקולאקים (האיכרים העשירים)!" (ראה תמונה). אולם מרבית האיכרים התנגדו למסע, גרמו לרעב נורא. מתנגדי סטאלין טענו כי למעלה מ-10 מיליון רוסים ניספו באותן השנים כתוצאה מן הרעב ומן ה"גירוש לסיביר".

9. המבחן הגדול: ספרד

ביולי 1936 מרדה קבוצה של גנרלים ספרדים בממשלתם הדמוקרטית. מוסוליני והיטלר שלחו להם מיד נשק כבד. אולם סטאלין לא מיהר לשלוח עזרה דומה לרפובליקה הנחקפת. הוא התגר את הסיוע בהגברת השפעתם של הקומוניסטים, שהיו עד אז מעוט זעיר בפרלמנט. עם עליית כוחה של המפלגה הקומוניסטית, שאירגנה פעולות תעמולה עצומה (ראה תמונה), פרצו מלחמות אזרחים בקרב המחנה הרפובליקאי עצמו וכמה מנהיגים נרצחו על ידי שליחים סובייטיים. אולם סטאלין נרתע מלהגיש עזרה מכת רעת. הוא חשש כי התערבות גלויה מדי בעניני מערב אירופה תלכד נגדו את כל העולם המערבי. אויביו במחנה השמאל טענו שהוא הפקיר את המהפכה העולמית והספרדית על מובח הבטיחון של המדינה הרוסית. המלחמה נמשכה שלוש שנים, גרמה למותם של 700 אלף ספרדים. שרדו המנהיגים הקומוניסטיים ברחו, גוססקה, ואלנטיין (אל קאמפניינו) גונזאלס, ברח ממחנה עבודה סובייטי, האשים את סטאלין בכניעתו בפומבי בכליאת מיליונים במחנות סיביר.

10. לחיצת יד לשר הנאצי

באוגוסט 1939 נהג העולם כשנודע כי סטאלין חתם על חוזה עם היטלר, קיבל לראיון את יואכים פון ריבנטרופ, אדולף היטלר הנאצי. היטלר נשאר עד יומי האחרון המעשה הימנע מפקפק ביותר של סטאלין. הוא גרם במישרין למלחמת העולם השנייה, כי היטלר לא היה פותח מעולם במלחמה זו ללא הבטחון המלא שלא יצטרך להילחם בשתי חזיתות בעת ובעונה אחת. בעיני מעריציו של סטאלין היה המעשה המאקיאבלי תמרון גאוני לנגדת עולם המהפכה, כי הוא הפנה את כוחו הציבאי האדיר של היטלר נגד עולם המערב, גרם למלחמת אחים" במחנה הקאפיטליסטי, מנע את הסכנה (המוחשית למדי) של מסע צלב של כל המדינות המערביות נגד ברית המועצות. אולם בימי אויביו של סטאלין היה זה מעשה סמלי שהוכיח כי המהפכה ירדה סופית מן הפסים, לא הולידה אלא משטר פאשיסטי מוסח. דעתם זו התחזקה כשהתנפלו הסובייטים על פינלנד הקטנה — מעשה שהקומוניסטים הסבירו גב אותו כאמצעי התגוננות בפני המערב.

11. טרוצקי נרצח

בעולם געשה המלחמה. פולין, נורבגיה, דנמרק, הולנד, בלגיה, צרפת נפלו. הבריטים לבדם החזיקו מעמד. הידודות בין גרמניה וברית המועצות הגיעה לשיאה בהחלפת חומרי מלחמה. אותה שעה השיגו הגנרל וסטאלין את ליאו דוידוביץ ברונסטיין, המכונה טרוצקי. הוא נידון בשעתו למות בהעדרו, גורש מנורבגיה תחת לחץ הממשלה הסובייטית, השתכן לבסוף במקסיקו, שם הוסיף להפגין את יריבו הגדול במסר בלתי פוסק של מאמרים וספרים. בשעת חיבור אחד מהם קרבו לביתו אנשים בתלבושת שוטרים מקסיקאית, ירו לעברו 300 כדורים מאכזריות, אך החטיאו את מטרותם. כעבור חודשים מספר חדר אליו ג'ק מורנארד, רוצח את גולגולתו בגרון. מיד אחרי המעשה פרץ בצעקה: "הם הכריחו אותי! הם אסרו את אמי!" אחרי זה השתתק לגמרי, אף כי נידון לעשרים שנות מאסר. עם מות טרוצקי חוסלה האופוזיציה האחרונה לסטאלין בקרב הגורדיה הבולשביקית שביצעה את המהפכה. רבים בעולם ראו במותו של טרוצקי את סיומו הסמלי של רעיון המהפכה העולמית העצמאית, החלפתו הסופית ברעיון ההתפשטות הסובייטית בכוח הצבא האדום. מעתה נראה סטאלין גם הוגה הדעות הגדול היחיד של העולם הקומוניסטי.

12. מרשל סטאלין מנצח במלחמה

לאחר שנאש מנצחון על הבריטים, פלש היטלר לברית המועצות, בניגוד לעצת מצביאיו. בחדשים הראשונים נחלו נצחונות כמעט חסרי תקדים בהיסטוריה. רוב המפקדים הסובייטיים החזיקים ששרדו בטיהורים נתגלו כחסרי כשרון. האוכלוסיה האזרחית, ביחוד באוקראינה, קידמה את פני הצבא הנאצי בברכה. מנהיגים נאציים, כמו מפקד ה.ס. ס. היינריך הימלר (בתמונה) שוחחו באופן ידידותי עם בני הארץ. אולם הנאצים הגדירו את הסאה מתוך בטחון עצמי מופרז החלו לדאג את האוכלוסיה. העם המעונה התלכד מחדש מסביב לסטאלין, שהפריע על מלחמה פטריוטית לגירוש הפולש הזר והחיה את זכר הצארים ומפקדיהם. במלחמה נתגלו תכונותיו החיוביות — זהירותו, שלחו העילאית, שכל המעשי בניגוד להיטלר לא הפריע למפקדיו, אף כי ניהל אישית בטלפון את כל המערכה. תחת השגחתו קם דור חדש של מרשלים צעירים. הצבא הסובייטי ניצח את הגרמנים.

13. הגנרליסימו מחלק את העולם

בשעה שהממשלה ניצחו בשדה הקרב, נחל סטאלין, (שמינה את עצמו לגנרליסימו כדי לסמל את שלטון המפלגה על הצבא) נצחון מזהיר בזירה הפוליטית. כל עוד היתה ברית המועצות חלשה, פיסס את מעצמות המערב במעשים סמליים (חיסול האינטרנציונל הקומוניסטי והמנון) כדי למנוע שלום ביניהן לבין היטלר, ולהרחיק סכנה של מלחמת כל מדינות המערב בארצו. אף כי צירציל חשד בכוחותיו, ניסה לארגן פלישה אנגלו-אמריקאית לארצות הבלקן כדי לחסום את התקדמות הצבא האדום, הצליח סטאלין לשכנע לחלוטין את הנשיא האמריקאי, רוזבלט, שהאמין בלב שלם שאחרי המלחמה תקמנה אמריקה הקפיטליסטית ורוסיה הקומוניסטית עולב של שלום והסכם הדדי. בשורה של ועידות של "שלושת הגדולים", כמו ביאלטה (ראה תמונה) נתן רוזבלט לסטאלין להתקדם עד לנהר

אלבה, בלב גרמניה, ועד לקו הרוחב ה-38 בקוריאה. בכל הארצות האלה התפטר סטאלין תחילה עם המפלגות הליברליות, עד שחיסל אותן סופית והקים משטרים של דמוקרטיה עממית, שהיו כפופים ללא כל סייג לשלטון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית. תחת הנהגתו של סטאלין הגיעה הממלכה הסובייטית למדרים ולכוח אשר גם אחד מן הצארים הקדושים לא העז אף לחלום עליהם. פרט לשלטון על מיצר הדרדנלים, הוגשמו בידיו כל השאיפות ההיסטוריות של האומה הרוסית אשר למען יצאה רוסיה לא פעם למלחמה.

14. המאכה בין

שני המרשלים

אולם הסתירה המהותית בין ההתפשטות הממלכתית הסובייטית לבין המהפכה העולמית העצמאית גרמה לבקע ראשון בחומה. המרשאל יוסיפ ברוז, שקרא לעצמו טיטו, לוחם הבריגדה הבינלאומית בספרד, חניך מוסקבה ומנהיג הפרטיזנים היוגוסלאים ביים, מרד במרשאל הסובייטי. הוא טען שסטאלין בגד במהפכה, יצר אימפריאליזם חדש לדיכוי העמים הקטנים. תורת טיטו — תורה של קומוניזם עצמאי בכל מדינה — היכ

תה גלים בכל הארצות הקומוניסטיות. אולם טיטו היה היחיד שהגיע לשלטון בכוחות עצמו ובהסכמת צ'קו. המרשלים האחרים, שהשתלטו הודות ל"כידונים של הצבא האדום, לא היו חופשיים כמוהו. ה"טיטואיסטים" טוהרו וחוסלו. לפי השמועה נמנה גם ג'ורג'י דימיטרוב, מנהיג האינסטרנציונל הקומוניסטי, האיש שקנה לי עצמו שב עולמי כשהתגונן בגבורה כנאשם במשפט הרייכסטאג הנאצי. אך טיטו עצמו החזיק מעמד, ביקש, וקיבל, עזרה מן הארצות הקאפיטליסטיות, הוסיף להיות הסכנה העיקרית לשלטונו המוחלט של סטאלין.

15. רבע האנושות מצטרף לסטאלין

הנצחון הגדול האחרון של סטאלין היה הצטרפות 500 מיליון סינים למחנה הקומוניזם הסטאליני. גרם לכך איש שלא היה סטאליניסט אדוק. להיטלר, מאו טסה-טונג הפר משך שנים את פקודות שליחי הקומאינטרן בסין, שלא הבינו את מהות המהפכה האסיאתית, ניסו לכפות עליה את כללי המהפכה האירורית. סטאלין לא האמין עד הרגע האחרון כי מאו מסוגל לנצח, היה מוכן להתפטר על חשבונו עם המשטר הרקוב של צ'יאנג קיי-שק. אולם מאו, דמות בלתי רגילה, בעלת כושר אבחנה עיונית ומעשית בדומה ללנין, הבחין בהזדמנות ה"מיוחדת-במינה" שניתנה לקומוניזם עקב כשלונו המוחלט של העולם המערבי למצוא פתרון לצרכי ההמונים הרעבים ב"אסיה, הזקוקים לקרקע ולמימשל יעיל. הוא רתם את הכוח הטבעי של המרד האומי של העמים המדוכאים לשאיפתם לצדק סוציאלי. תקע יתד בכל הארצות מקוריאה עד מאלאיה. בניגוד לתקוות העולם המערבי לא הפך טיטו שני, הספק במעמד של האישיות השניה בעולם הקומוניזם, המשתרע מקאנטון ועד ברי לין המזרחית. כל המחנה העצום הזה סגר, עד לפני שבוע, לאיש אחד: בנו של הסנדלר מטיפלים, איש-המחתרת האלמוני משדות הנפט של באקו, שהגיע למעמד של שלטון שלא היה עוד כדוגמתו מאז התמוטטה ממלכת רומא. עם מותו הודיר צו מיד פרשנים מדיניים כי מדיניותו של מעצמות המערב תחתור עתה לקראת הבקעת ההומה הקומוניסטית, תנסה לה"פוך את מארס-טסה-טונג לסיטו חדש. אדם העומד מבחינה אישית, מעל לכל יורי שי סטאלין, קבעו פרשנים אלה, עלול להחליט כי אין טעם עוד להיות כסוף ל"אינטרס המפלגה הסובייטית. המוני אירי סין, שנשא בהפגנות-ענק את חמור גות סטאלין בהדרת קורש (ראה תמונה) לא ישאו תמונות מאלנקוב — אה טעצ' מות המערב יצליחו להגשים שאיפתו.

בשעתו חילק סטאלין כוח זה לשנים, הפ' ריד בין „המשרד לעניני פנים“ (מ.ה.ד.) ובין „המניסטריון לבטחון המדינה“, שהוא מעין בולשת מצומצמת יותר. תמורת הסכמתו ל־ פשרה זכה עתה ברעה בביטול הפרדה זו. הכוח העצום של הבולשת שוב רוכז ביד אחת, ידו של.

זיקוב חזר. המתחרה הגדול של הבר־ לשט הוא הצבא הסדיר. כמו בכל מדינה, קיימת שנהא אינסטיטוציית בין הקצינים הסדירים לבין מפקדי הבלשים, שהרגו לא פעם קצינים שחשדו בהם. הצבא לאומני יותר, קומוניסטי פחות. סטאלין עצמו גיבש בו מחדש את המסורת של צבא הצאר. ה־ קצונה נשארה נאמנה למשטר, כיון שראתה בו מגשים השאיפות ההיסטוריות של העם הרוסי. נאמנות זו היתה קשורה במידה רבה באישיות של סטאלין, שהוכיח כשרון רב בניהול הצבא בימי מלחמת העולם השניה (בניגוד להיטלר, שמירר את חיי קציניו). עם מות המנהיג התערער מצב זה. כל תקוות מתנגדי הקוממוניזם היו תלויות במאבק בין הצבא והבולשת, בין המרשלים המפרי ארים של מלחמת־העולם לבין מנהיגי המפ' לגה, כשם שהתקוות להתמוטטות המשטר הנאצי היו תלויות, בשעתו, במאבק בין הגנ־ רלים לבין הס.ס.

מלנקוב ובריה מנעו סכנה זו על ידי כך שהקצינו לצבא חלק ניכר מאד בירושה, נת־ נו לו ערובה לעצמאותו. מעשה זה של פיוס הסתמל בדמותו האהודה של הגנרל זיקוב, כובש ברלין, שנעלם מן האופק הפוליטי אחרי שהתחיד עם הגנרל אייונהאר, זיקוב הוא גבור הקצינים הצעירים בצבא הסובייטי. החד־ זרתו לתפקיד מרכזי באה לרכוש את לבם, לפחות בתקופת המעבר.

מניסטריון המלחמה נמסר לשלושה מר־ שאלים: בולגנין, ואסיליבסקי וזיקוב. ב־ ניגוד לזיקוב, הרי ואסיליבסקי הוא איש מפלגה טהורה, גנרל פוליטי. גם בצבא הושגה, איפוא, פשרה זמנית בין שני האגפים.

מלחמה על־תבאי. כל הפרשות האלה הן מטבען זמניות. הן מסמלות את הנכונות הכללית לנהל את המאבק על הירושה מבלי לפגוע בירושה עצמה. מתנגדי ברית־המועצות ישלו את עצמם אם יקו שהסכמה כללית זו תופר, ושאהד הצדדים הלוחמים יהיה מוכן לעשות יד אחת עם מחנה המערב כדי להת־ גבר על מתחריו.

אולם בתוך מסגרת זו יתנהל בחודשים וב־ שנים הקרובים מאבק איתנים, אשר רק תור־ צאותיו יתודענה ברכות הימים בחוץ. מלני קוב, איש המפלגה, בריה, איש הבולשת, והמרשלים של הצבא, יצטרכו להיאבק עד ההכרעה. לא תהיה יציבות למשטר הסו־ ביטי בטרם ינצח איש אחד — יורשו של סטאלין.

לא תהיה מלחמה. אחת התוצאות של מאבק זה תהיה הקטנה נוספת של סכנת מל־ חמת־העולם, לפי שעה.

איש ממנהיגי ברית־המועצות לא יהיה מעור גני לצאת למבחן חיצוני עליון כל עוד אין אישיות מרכזית המלכדת את כל ענפי ה־ משטר, כפי שעשה זאת סטאלין במלחמה האחרונה. מלחמת־יורשים מחלישה את יצי־ בות המדינה, ואין לצפות להתמודדות חרי־ צאית עד אשר תסתיים.

יוסף סטאלין היה ידוע כאדם זהיר, רחוק מכל רוח הרפתקנית. לפי כל הסימנים יר־ שו תלמידיו תכונה זו ממנו.

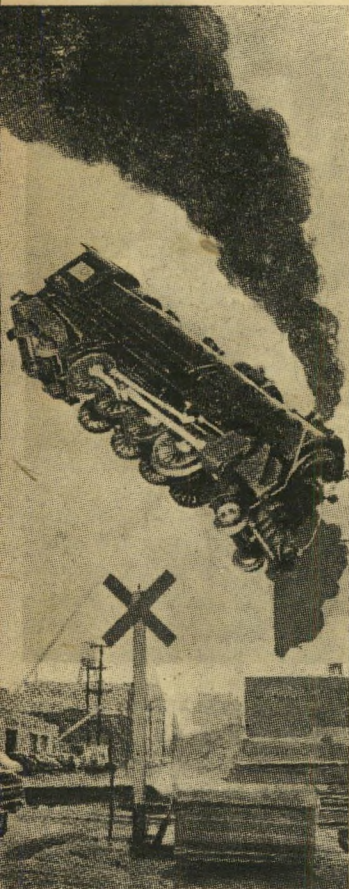
מלנקוביזם. ההבדל העיקרי בין המא־ בק אחרי מות לנין ובין המצב הנוכחי הוא, כי הפעם קיים מתנה קוממוניסטי גדול גם מחוץ לגבולות ברית־המועצות.

לא זה בלבד שהיורשים יצטרכו להתחשב במצב השורר בדימוקרטיות העממיות, אלא שמנהיגי סין, פולין, הונגריה וחבריהם יקחו בלי ספק חלק בהכרעה על הירושה. גם פה עלולות להיות הפתעות. בפולין ובגרמניה המזרחית, למשל, שולט המרשאל־ רוקוסובסקי, קצין מקצועי שישב ארבע שנים במחנה ריכוז סובייטי כחשוד בטרורצוקיזם. רוקוסובסקי הוא אויבו המושבע של מנגנון המפלגה. הוא עלול להתגלות כתומך חשוב בכוח הצבא והמרשאל זיקוב.

לעומת זאת, איש אינו יכול לדעת מה תהיה השפעתו ועמדתו של מאו טסה־טונג מנהיגם של 500 מיליון סינים, העולה בשר־ צור קומתו על כל יורשי סטאלין. הוא עלול לתמוך באחד היורשים. והוא עלול גם לה־ סיק את המסקנה שבמצב החדש מגיעה לו מידה בהרבה יותר גדולה של עצמאות.

בסיסמאות המפלגה הקוממוניסטית קשורים השמות מארכס, אנגלס, לנין וסטאלין בשר־ שרת אחת. יעבור זמן עד אשר תוסיף ה־ סיסמה את החוליה הבאה. לפי מיטב הסי־ גנים יהיה שם התורה החדשה: מארכסיזם־לניניזם־סטאליניזם־מלנקוביזם.

מוות על פסי ה

שבהתנגשות שיגרתיית עוצמת המהלומה שווה, בדרך כלל, לגבי שתי המכוניות, ויתכן מאד כי נוסעיהן יישארו בחיים, הרי משקלו של קטר (60 טון לפחות) אינו משאיר מכלי ה־ רכב אלא גרוטאות בלבד, לעתים אף גורר אותו למרחק רב, מרסק את כל חלקיו — ואברי היושבים בו.

מחסומים בכל הצטלבות. בארץ יש־ נם שלושה סוגי מעברי מסילות ברזל:

● מעבר בעל מחסום המופעל על ידי אדם.

● מעבר ללא מחסום שתמרורי אוהרה אח־ דים ניצבים במרחקים שונים, כ־100 מטר משני צדיו.

● מעבר ללא מחסום, עם שלט אוהרה אחד מכל צד.

בסוג השני של המעברים, שרובם נמצאים בשטח מישורי בעל שדה ראייה נרחב, אירעו רוב התאונות. מכוניות, שלא ניסו כלל ל־ העצר, למרות שלטי האזהרה, הופתעו ב־ שניה האחרונה, למרות שנהג הקטר הפעיל את צופרו. צפירת הקטר נבלעה ברעש ה־ מכונית.

במעברים אחרים, בדרך עפר צרה, היה אחוז המקרים קטן ביותר. אך למרות הכל נשארו מקומות אלה מופקדים לפורעניות. מאידך, הוכיחו המחסומים, שאינם רבים ב־ יותר בארץ, את יעילותם, מנעו לגמרי את התאונות.

הפתרון, בדרך ההגיון הפשוט, היה צריך להיות ברור: הקמת מחסומים בכל הצטלבות מסילת־ברזל. אולם פתרון זה לא נראה פ־

נהג מכונית החוצה מסילת ברזל תמה ל־ עתים: כיצד, בשדה ראייה כה רחב, תיתכן התנגשות ברכבת?

למרות העובדה כי בארץ ממעטות הרכבות לנוע, אירעו בשנים האחרונות תאונות מח־ רידות, השאירו על הפסים כלי רכב מרוס־ קים לחלוטין וקרבנות אדם לא מעט. לתאור־ גות אלו, שהיוו לא יותר מ־0.8 אחוזים מ־ כל תאונות הדרכים בארץ, היה הד חזק ביותר בצבור. הסבה לכך היתה נעוצה ב־ אותה נקודה פסיכולוגית של האדם המוצק, שהורגל להתחסם באדישות מסוימת להת־ נגשות מכוניות, אך המתחלחל כל אימת ש־ מתרחשת תאונת מטוס, או רכבת.

הסיבה ליחס זה מקורה, בעיקר, במיעוט היחסי של אסונות מהסוג השני, דבר שנסע בלב האדם בסחון מסויים, שהועיל, אולי, במה שנוגע לסיסה, הווי לנהגים שחצו בלי זהירות את מסילות הברזל במכוניותיהם.

בשנות המנדט נרשמו כמה וכמה תאונות מחרידות במעברי הרכבת מחוץ לערים ה־ גדולות, מקום שם לא הוצבו מחסומים. רכ־ בת ריסקה, לפני כ־10 שנים, מכונית אנד־ דושה, הרגה כ־20 ופצעה 20 נוספים. דבר האסון הדהה, אותה תקופה, משך זמן ארוך, הפך לנושא השיחה העיקרי בארץ.

צביין רגלי. מאותו יום לא השתנה מ־ אומה, לבד מכמה תמרורים המעידים על קר־ בתם של פסי רכבת ואשר הוצבו בכל פרשת כביש־מסילה, לא נעשה דבר בכדי לעצור בעד התנועה הסואנת של העורק הראשי במדינה.

הטעות היקרה. נהגה של מכונית מפוארת זו חשב כי יוכל לנצח את הרכבת במעבר כביש רמלה־תל־אביב. הטעות עלתה לו בחייו: הרכבת מחצה את המכונית. הנהג נהרג. התמונה משמאל מעידה על עוצמת ה־ התנגשות: הציר האחורי הדביר את הציר ה־ קדמי, ארבעה גלגלי המכונית הודבקו זה לזה.

להיפך, ההפסקה הממושכת בתנועת הרכבות, שחלה לאחר סיום מלחמת השחרור, השכיחה מלב הנהגים את סכנת הקטר הכבד. הם דה־ רו ללא מעצורי, חצו את הפסים שכמעט הדי־ לירו, לא השתחררו מנוהגם זה גם לאחר ש־ מדינת ישראל הגישה בתרועת נצחון את רכבותיה לציבור.

הרגל זה לא אחר להביא תוצאות. טנור נמער תחת גלגליו של קטר בחולדה. מכונית הועפה למרחקים מעוצם התנגשות, ולבסוף, אירעו שני מקרי תאונה בהצטלבות עכו. לכל אלה לא היה צביון של תאונה רגילה. בעוד

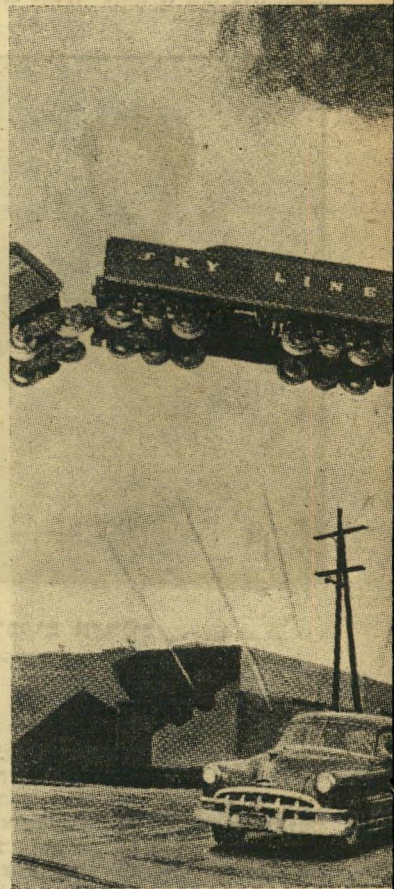
החלום המסוכן. פסיכולוג ידוע הסביר תוצאות התנגשות בין מכונית לבין רכבת ברכו. אולם זהו חלום בלבד — חלום הנג

שוט כל עיקר לגבי משרד התחבורה, שתק־ ציבו לא הרשה לו להעסיק בכל מקום אדם מיוחד, לבנות לו בית מגורים, להתקין א־ המתקן היקר.

בארצות חוץ רבות, אין שמירת המסילת־ התעסוקה היחידה לאדם כזה. הוא מנהל משק־ קטן, עובד בו במשך היום, וכשעומדת לע־ בור הרכבת, הוא מניח את כלי עבודתו, ני־ גש לחסום את הכביש בעד המכוניות. בתנא־ הארץ דבר זה הוא כמעט בלתי אפשרי. רי־ במקומות יחידים, שרידים מימי המנדט, נש

רכבת

נס זה: כך רואה הנהג (באופן תת־הכרתית) הרכבת עפה באוויר ואילו הוא ממשיך בנחת תמיד בצפירת־בולה נמנית צולה ועצמות.

אר סדור כזה, כיוון שהיה כבר קיים. **מסיבות בלתי נעימות.** משטרת ה־תנועה דרשה ממשרד התחבורה הקמת מח־סומים (ולא נענתה מסיבות תקציביות), עו־מדת להציע פתרון, שלדעתה יפחית בהרבה את התאונות במעברים הפתוחים. הפתרון:

מוות אתאונות

לוח זה מראה את מקומן של תאונות רכבת בטבלת המוות הפתאומי, בארצות־הברית. המספרים הם של הרוגים, לשנת 1952.

תאונות כבישים	34.000
תאונות רכבת	3.800
תאונות בית	27.000
תאונות עבודה	16.000

הצבת פנס אדום, שיידלק אוטומטית כל א־מת שקטר הרכבת יגיע למרחק מסוים מ־ההצטלבות, יזהיר על ידי כך את כל המכו־ניות הקרבות משני צדי הכביש.

בארצות הברית מונע במקומות רבים מחסום אוטומטי, הנסגר עם קרוב הרכבת. בכל זאת, רבים הם הנהגים שם שאינם מש־לימים עם החסימה הפתאומית ואיבוד הזמן היקר. המנסים להקדים את המחסום והמת־רסקים.

אורכם הקצר של כבישי הארץ אינו מצ־דיק ספורט מסוכן זה. לנהג הישראלי, שב־דרך כלל אינו חייב למהר, כדאי, מכל הבחי־נה, להגיע למחוז חפצו באיחור של חמי־דקות. מאשר להפגש, במסיבות בלתי נעי־מות, בגוש הברזל המפחית.

* מרבית ההצטלבויות בארצות־הברית הן דו־גיהות, כלומר: הרכבת חוצה את הכביש באמצעות גשר או מנהרה.

העם

לא שאחה. לא אבל

משך חצי שנה חיה מרבית אוכלוסיית ישראל במתח אנטי־סובייטי. אפשר היה לצ־פות כי תקבל בשמחה ידעה שהטילה אבל־כה כבד בברית־המועצות. המזור היה כי לא זו היתה התגובה. מן חרצע שהודיע קול־ישראל שסטאלין סבל משפ־ידם כמות, ירדה שביתת־נשק רעיונית על המחנות היריבים במדינה.

רוב המאוינים, שהתרגלו לחשוב כי שום דבר אינו ישר בברית־המועצות, היו בטוחים שסטאלין כבר מת. היו אפילו שסענו כי מת עוד לפני כמה חודשים, לפני שהתפוצץ ענין הרופאים היהודים. שלא בא אלא לסלול דרך למאבק על הירושה.

הידיעה על מות האדם ששלט במישורין על גורל רבע העם היהודי, ושעלול היה לכבוש מרכוזים יהודיים נוספים מרוסדת עד ירושלים, נתקבלה כמעט בשקט. בודחות על נושא זה בנשפ־פורים מאוחרים לא נת־קבלו בסבר פנים יפות. גם אותו ילד בקיבוץ בעמק, שאמר כי טוב שסטאלין מת, כיוון שהיה רשע ורדף את היהודים, היה כמעט יוצא מן הכלל.

גם הרגש ההפוך חסר. תושבי הארץ, שכה רבים מהם גולדו ברוסיה, העריכו את שעור קומתו של האיש. אולם ההתרחקות הגדולה מברית־המועצות, שהחלה בימי הסינהורים של שנות ה־30, הסכם ריבנטרופ־מולוטוב ומלחמת פילגנז, נעצרה זמנית עם הכרות גרומיקו והחלה שוב עם משפט פראג. נתנה את אותותיה. מחנה המערצים את ברית המועצות בלב שלם הצטמק במידה רבה. בעיני רוב רובם של תושבי מדינת־ישראל לא היה יוסף סטאלין אלא ראש מדינה זרה, ולא דווקא ידידותית.

מדיניות

הטון החדש

משך ארבע שנים מתנהלת מלחמה־עיורה לאורך גבולות ישראל. משך ארבע שנים שמ־יה עתונות העולם על גייסראליות אוהדת. לפני שבוע הופרה גייסראליות זו. טיים הא־מריקא, עתונת אידיר־התפוצה של בעלה של ה־שגרירה האמריקאית החדשה ברומא, הליידי בות ליוס ואחד מעמודי התווך של ממשלת איזוהאר, פתח בהתקפה מוחצת. כתב טיים: **„גבול שותת־דם.** הגבול הדומה למ־שור, היורד מיס־כנרת לים המלח הוא, אולי, הפחות שקט בעולם. כל יום, בחדגוניות אכ־זרית, מתים בו חצי תריסר בני־אדם.

מאז „שביתת־הנשק“ הפלשתינאית מיום ה־3 באפריל, 1949, סיפקה השיגרה הדתית־כמעט של התנפלות והריגה יומית, עובד מלאה למתחזי איום. פליטים ערבים עזבו רים את הגבול לקטוף כמה תפוזים מפרוסים שנלקחו מהם. או לשחרר כמה ראשי בקר או צנורות־השקאה מן הצד הישראלי. הישראליים משיבים בהתנפלות והורגים בערבים. המפק־דים המקומיים מרגיעים, לפעמים, את המ־צב, פעמים אחרות מתערבים המתחזים ועי־כים חקירה. השלום חוזר לשעה קלה עד־כנו.

התקפה בלילה. בחודש האחרון חרגה האלימות מן המסגרת הרגילה. הישראליים דר־שו שהירדנים חזירו 3 חיילים ואזרח אחד, שנסעו לתוך שטח ירדני. אם לא ישוחררו, הוזהרה ישראל. „האחריות לכל אשר יקרה תחול על הירדן“.

הירדן סירבה. לכן, בליל ה־23 לינואר, חדרו שתי מחלקות ישראליות מזוינות היטב (50 איש) מרחק של קילומטר לתוך שטח ירדני. הם האירו את הכפר הערבי השקט סלמה באור ראקטיות, הלמו בו משך 90 דקה במכוונת־יריה מסוג בראונינג וברימוני יצו, עד שאנשי המשמר הלאומי הירדני אליצו, לסגת. הם השאירו מאחוריהם ישראלים הרוג, לבוש מדים.

כעבור ששה לילות הלמו יחידות ישראליות שגית בפלמה. הם פוצצו את גדר התיל, הפ־גיוז את הכפר באש מרגמות משך 3 שעות רצופות. באחת ההתקפות הגדולות ביותר מ־או סוף המלחמה. 10 ערבים נסעו, מוכתר הכפר נהרג. תוך הפרת שביתת־הנשק, שלחו הישראליים מטוסי מלחמה לשמי הירדן. כע־בוע כמה ימים תפסו קולג ערבי ריק בשטח ההמקר. מתחזי איום שביקשו לערוך חקירה, הופרעו על ידי הישראליים.

מדים כדרבנות. בשבוע שעבר התערבו ארצות־הברית, מתוך חשש שגם השלום ה־מפוקפק ייחרס. השגריר האמריקאי בתל־אביב, מונט ב. דייבס, דיפלומט מקצועי שקט

ושיטתי, מבני האסכולה הישנה, מסר ליש־ראל איגרת שהיתה דיפלומטית אך גלוית לב. ארצות־הברית, נאמר בה, אחוזות דאגה נוכח הנחיתות הישראליות מעבר לגבול, והן יכולות רק להסיק שהן פרי מדיניות ישראל לית מחושבת. איגרת אוהרה דומה, אך בהר־בה יותר רכה, נמסרה לירדן.

היה זה הטון הנוקשה ביותר שנשמע מפי ארצות־הברית כלפי ישראל מאז תום המל־חמה — והוא פעל כראוי. ממשלת ישראל, התלויה מאד ברצון הטוב ובתמיכת ארצות־הברית, שמרה על האיגרת בסוד מוחלט. או־לם תוך 24 שעות פינו הישראליים את הקולג הערבי והפסיקו את הטיסות הבלתי חוקיות בשמי הירדן.

ענין האיגרת הזאת, שאירע לדברי טיים בקריה, לא היה ידוע כלל אף לאחד מתמרי־סר הכתבים המדיניים של עמוני ישראל ש־עסו מיד על משרד החוץ בשאלות. בתגובה מהירה מאד, תוך עשרים וארבע שעות, הכחיש משרד החוץ את כל הפרשה. דוברת משרד החוץ הצעירה והחמודה, אלה טל, הועיקה את הכתבים המדיניים: „כל אי־גרת לא נמסרה. חילופי אינפורמציה מתמרי־דים בעל פה ובכתב בין ממשלת ארצות־הברית וממשלת ישראל קיימים מאז ומתמיד... לא ידעו לממשלת ישראל על כל מקרה של גי־חות בלתי חוקיות של מטוסי ישראל לגבוי־לוח ירדן“.

בין אם נכונה גירסת משרד החוץ הישראלי ובין אם לא, הרי עצם מטירת החומר לפרסום על ידי הסטייס דפרסמנט מבליטה את העוב־דה כי האמריקאים לא היו מעוניינים שח־י לופי האינפורמציה יישארו בגדר ענין מש־פחתי בין ישראל וארצות־הברית.

נוער

וינסלאו ב' ?

היה זה יום חרפי גשום. רוני וינסלאו, בן ה־15, עמד לפני פתח ביתו במדי בית־

חניך מגורש אריה כנרם
5 שילינג ולחם

ספר ימי בריטי, הניע בשקט את הפעמון המיושן.

כאשר נכנס פנימה, רועד מקור ומפחד, השיב לשאלתו של אביו המופתע: „גורשתי מבית הספר, העלילו עלי כי גנבתי חמשה שילינגים“.

ארתור וינסלאו, פקיד־בנק אנגלי, שעבר, מפאת גילו, לפנסיה, חקר היטב את בנה, הגיע למסקנה כי אינו משקר. החליט להביא את הפרשה לבית המשפט, אף אם יבזבז על כך את כל חסכונוותיו.

אולם הדבר לא היה קל. אף בעזרת עורך הדין המוכשר ביותר, שהיה בעל השפעה עצומה בסרלאמנט, נמשכה המלחמה בחוקים והמנהגים המיושנים זמן ממושך. רק לאחר שנתיים, זוכה הנער.

זה היה תוכן העלילה במחזה ובסרט משפט ווינסלאו, המבוססים על מעשה שאירע באמה, באנגליה, בתחילת המאה.

לפני חודשים מספר היה נער תל־אביבי, אריה כנרם (17), תלמיד בית־הספר הימי בחיפה, במצב דומה למצבו של רוני וינסלאו,

כאשר הופיע לפתע בביתו, ספר לאמו כי גורש מפנימית בית־הספר. הסיבה, לדעתו, היתה נעוצה בהתמרמרותו על המזון הרע שהוגש לקאדטים בפנימיה שעל הר הכרמל, גרמה ליחס בלתי אוהד אליו מצד מפקד בית הספר, רב־חובל אדי לוי, וסגנו־מוז הקוררה שוגרתית, עורך רין.

האם, דינה בנדס, שנתאלמנה לפני 10 שנים, לא השלימה עם הגירוש, החליטה להלחם בכל הדרכים לסיחור שם בנה. היא שלחה מכתב ארוך לשר החנוך, הסבירה כי אריה היה נער מוכשר, גילה כשרון במכונאות ימית. לאחר שנת לימוד בבית הספר הימי, אליו שלחה את בנה תוך מאמצים כספיים, הרגישה בחורון פניו של אריה שסען כי המזון אינו מספיק ואיכותו גרועה.

האם מיהרה לחיפה, התקשרה עם מנהלי בית הספר ואנשי החבל הימי לישראל, הס־בירה להם את הסיבות לתלונותיו של אריה, טענה כי גירשו מהפנימיה פרושו חיסול לימודיו, כיוון שלא יתכן כי בנה יתגורר בחור מושכר או, כפי שהוצע לה, בבית יורדי הים, משכנם של מלחים זרים, ששכ־נותם עלולה להזיק לנער.

אך מפקד בית הספר עמד על שלו, לא הסכים להחזיר את אריה, שנשאר בתל־אביב. שר החינוך פנה למנהל, רב־חובל לוי, ביקשי להסביר את רקע הגירוש. לוי, איש ים בעל ותק למרות גילו הצעיר (30) הכחיש את כל הטענות, הסביר כי אריה היה חסר משמעת, בעל ציוני התנהגות רועים. הוא הפריע במסדרים, התאונן על המזון, שהיה טוב ובכמות מספקת. הישארותו של הנער בפ־נימיה היתה מזיקה למוראל החניכים, שהור־גלו למשמעת צבאית קפדנית.

תוצאות חקירתו של שר החינוך עדיין לא פורסמו, ולאריה, שנאלץ לפשוט את מדי בית הספר הימי, ללמוד בבית ספר מקצועי בתל־אביב, לא נותר אלא לצפות שאמו תבזבז את כל חסכונוותיה, תשכור עורך דין ידוע, תחזירו, בעזרת בית המשפט, לבנין האבנים בן שתי הקומות שעל הר הכרמל.

המשק

האכנסים נוסרים

הגיחושים שעם היכנסם של הציונים הכ־ללים לממשלה יפוטרו כל הפקידים הגבוהים במשרדים הכלכליים, לא התאמתו. אכן, דר־פרץ ברושטיין, שר המסחר והתעשיה, פיטר מתפקידו את המנהל הכללי במשרדו, אבל כל יתר ממלאי התפקידים החשובים ומנהלי אגפים, ברובם אנשי המשק ההסתדרותי, נש־ארו יושבים על כסאותיהם שקבלו מן השר הקודם, דר־ב יוסף.

בהם אין השר ברושטיין נוגע. הוא אינו מפעיל עליהם כל לחץ שיתפטרו ומה כל שכן, אינו נותן להם פטורים. הוא נוהג בשיטה של קיצוץ בכפחוריה הכתפיות כדי־שהמכנסים יישרו מאליהם. עם ביטול צו הבניה נעשה תפקידו של ראש האגף, איש טולל בונה שלמה ריטה, ריק מתוכן, גם תפקידו של ראש אגף הפקדה, הממונה על צבא פקחיו של דב יוסף, העומד לקבל שח־רור כמעט כללי, התרוקן מתכנו.

מוניו של יוסף, ששיבתם במשרד ה־מסחר והתעשיה היתה כצנינים בעיני אנשי היומה החופשית, הבינו את הרמז, עומדים, כמו המכנסים, ליסור מן החלונות הגבוהים שלהם.

עין צופה לעתיד

„האוצר עומד להעלות את מחיר הדלק בשיעור ניכר“, טלפן למערכת אחד מעתוני הערב עתונאי וריו באחד הבקרים בשבוע ש־עבר, כאשר הצעת התקציב החדש לשנת הכ־ספים 1953/54 הוגשה לחברי הכנסת. העתונאי בדק את חוברת התקציב המודפסת במכונת הסלה והכריזה בכריכה כחולה, נכת שהכנסות (המשוערות) בספקין „דלק“ גדלו מ־11 מיליון ל־20 מיליון ל־י. מכיון שאי אפשר היה להניח שהאוצר מקוה להגי־דיל את ההכנסות מגידול הצריכה בשיעור של 90%, גיחש העתונאי שבשנת התקציב הבאה תעלה הממשלה את מחיר הבגוזין, זאת היתה תגלית מענינת וידיעה מרעישת למדי במחניה כלכלית, על כל פנים.

אולם העורך ציגן את החלטהותו של ה־עתונאי, אמר לו שאת הידיעה היה צריך להביא ביום אתמול. האוצר לא חיכה עד השנה הבאה, העלה את מחיר הבגוזין ב־20 פרוטה לליטר עוד ביום פרסום הצעת ה־תקציב.

שר האוצר, לוי אשכול, שיער שימצאו

אוכל להסתיר את כל הגמשים המיותרים שעל כתפיהם.

חובכים

עולם קטנטן

אמנון ברגורא, קצין קשר במשרתת ישראלי, וחובב רדיו נלהב, יושב בדירתו בתל-פיות, ירושלים, ניסה לנהל, באמצעות משורר החובכים שלו, שיחה עם חובב אחר בלוס אנג'לס, קליפורניה. לפתע נכנס חובב שלישי אל תוך השיחה, הודיע כי שמו הגוה ושהוא

העצורים ששוחזרו כעבור זמן קצר הם תובבו במשרדים של עורכי-דין, כשהם מלאי שאיפות נקם. האם אי אפשר לדרוש פיצויים מן המטרה? שאל עזרי ירוש-שלמי את עורך-דינו, שמע לצערו כי אין כל אפשרות כזאת. המטרה יכולה לאסור כל אדם, להחזיקו במעצר 48 שעות, לבקש משופט-שלום להוציא נגדו פקודת-מעצר ל-תקופה ארוכה יותר. עורך-דין אחד סבר כי מצא תחבולה ל-הביא בכל זאת את הענין לבית-המשפט. התחבולה: בשעה שהמטרה מבקשת סקר-

מערכת, באמצעותו ביקש ראיון עם ה-עורך הראשי. השיחה שהיתה ביניהם היתה בלתי בחיבת ובלתי רשמית, בטאה רק את דעתו של הדובר, ולא את מדיניות עתונו או הוטיקן.

היתה זו הפעם השניה שאילון לא דימך ב-רשימותיו, מאז יצא לאירופה. הפעם הרא-שונה: הוא ניסה לראיין את הסופר הרוסי איליה ארנבורג בעת קונגרס השלום בווינה. ארנבורג ענה לכל שאלותיו של אילון: "אין מה לומר לך? הארץ קרא לשיחה זו: אינטרביו עם ארנבורג."

בינתיים החל אילון לכתוב על מסעי גוג-דולות בנוציה, נושא בהחלט יותר בטוח.

תחקירות מהימנים

איש לא חשד מעולם בהצופה שהוא עתון רווח סנסציות. עתון הבוקר של חוגים ותחיים ציוניים לא הצטיין מעולם בגלויים מרעישים, לא לחם לתקונים מרחיקי לכת, ודוגמת כמ-עס כל שאר העתונים, פרס אולי למאבק לשלטון הדת בישראל, מלחמה עקשנית ומ-מושכת שהוא מנהל אותה מאז החסדו (1937).

בשבוע שעבר הופתעו רבים לקרוא, בע-מוד הראשון של הצופה, את הכותרת: "סטאלין מת". היה זה עתון הבוקר היחיד בישראל שהכיל את הידיעה.

בתחילה נטו עתונאים (ציוניקים) לחשוב שהצופה קבל את הידיעה ישר משמים. כיון שאלהם הגיעה במאוחר, לאחר שעתונייהם כבר היו ברחוב. האמת היתה בהרבה פחות סגנונית.

בשעה 4 בבוקר צאת אותו גליון, ישב רפאל חסמן, מזכיר המערכת של הצופה, בביתו, האוין לרדיו מוסקבה. אז שודרה ה-ידיעה הרשמית הראשונה על מותו של סטא-לין. חסמן מהר להתקשר עם המערכת, אולם גילה כי עורכי הלילה סגרו את הגליון, הלכו לבתיהם. הוא לא חתם, התקשר עם הדפוס. העתון היה נדפס והולך וחסמן נתן את הפקודה שהיא חלומה של כל עתונאי: "הפ-סיקו את ההדפסה!"

הכותרת הוכנסה לתבנית כשזו כבר היתה בתוך המכש. כך אירע כי בעוד שמהדורות הצופה המיועדות לערי השדה הכילו את ה-בולטין האחרון על מצב בריאותו של רוזן-רוסיה, יכלו קוראי הצופה בתל-אביב, אליהם הגיעה המהדורה המאוחרת של העתון, לק-רוא על מותו עוד לפני תפילת שחרית.

משטרה

שיטות נמרצות מדי

27 ראשים היו טרודים השבוע באותה בעיה: כיצד לתבוע את עלבונם מן המש-טרה, שאסרה אותם ללא כל סיבה אחרי התפוצצות הפצצה בחצר הצירות הסובי-טית?

עתונאים זרזים שיגלו את הסוד ואז תפרץ כהלת אנורה של בנוין. הוא הקדים וסואה למכה, העלה את מחיר הדלק מיד.

סנגונ

תחי היעילות!

זה חדשים פועלת ועדת לבון, המבקשת לצמצם את מספר פקיד הממשלה. פועלה זו לא רכשה לה את אהדת פקיד הממשלה. השבוע סיפרו בשמחה רבה את המעשה הבאה:

פקידה ווטיקה בלשכת העתונות הממשל-תית בירושלים קיבלה הודעת פיטורין במס-גרת פועלות ועדת-היעול. בהודעת הפטורים נאמר כי היא זכאית לקבל פיצויים נכך 800 ל-י.

כעבור ימים מספר נחקלה אותה עובדת לעבודה במשרד ראש-הממשלה, אשר לשכת-העתונות הממשלתית היא חלק ממנו. הלכה העובדת ללשכת-העתונות, ביקשה שלא ישלמו לה פיצויים, אלא יעבירוה ממחלקה למח-לקה, למען לא תאבד את הוחק שצברה.

אולם הצעה זו סטרה את צרכי היעילות. את מוכרחה לקחת את 800 הליי, נאמר לה בהחלטיות. הסיבה: אם לא ישלמו לה פיצויים, משמע שלא פוטרה. אם לא פוטרה, משמע שלשכת-העתונות הממשלתית לא מיל-אה פקודת ועדת-היעול, משמע שהיא חייבת לפטר עובד נוסף, כדי למלא את מיכתת היעול.

בלית ברירה נטלה הפקידה הממשלתית את דמי הפיצויים, נשארה פקידה ממשלתית.

עתונות

את עתונאים

כשהגיע שליחו המיוחד של הארץ, עמוס אילון, לרומא, מהר להמציא לעתונו בדרך האויר שיחה מיוחדת עם עורכו הראשי של אוטרבטורה רומנו, עתונה של קריית היר-תיק, הארץ יתם לידיעה חשיבות רבה היות ועורכו של עתון הוטיקן ידוע כדוברת החי-לוגי של המדיניות הקתולית, מיהר להדפיס את הראיון בעמוד הראשון. הראיון כלל את השקפתם של חוגי הוטיקן בדבר בינאום ירושלים.

אליאב סימון, סופר הישראלי של הכוכ-נות האמריקאית יונייטד פרס, ראה את ה-ידיעה העבירה טלגרפית למרכז הסוכנות. אולם יונייטד פרס היא כנראה סוכנות זה-רה, לא נתפתחה לפיהם את הידיעה, הור-תה לנציגה ברומא לבקש אישור על הראיון ותוכנו.

התשובה שקיבל משרד סוכנות הידיעות ברומא, היתה מפתיעה מאד. מלשכתו של עורך אוטרבטורה רומנו, הגיעה התשובה כי שום ראיון כזה לא ניתן, וכל עתונאי בשם עמוס אילון לא נתקבל על ידו לראיון. יותר בפות. כשקיבל אליאב סימון את הידיעה ממרכז י. פ. הודיע את הדבר ל-עורך הארץ, גרשום שוקן. שוקן שיגר שאי-לתא אל עמוס אילון. בחשבה הסביר אילון כי בעצם קיבל ראיון עם אחד ממזכירי ה-

דוגמנית בתכשיטים מודרניים אלהגוף

בבית-ספר למסחר, מורס חזייה

תושב לאטי, פנילנד. הוא מבקש, לשם התי-יעצות רפואית, הבין ברגורא, את דיר-יאקו טסקיני, רופא אף, אוזן וגרון בו ארצו, השוהה עתה בישראל. זו היתה התגשמות חלומה של כל חובב רדיו אמיתי. להוכיח, על ידי הצלח נפש אדם, מה רבה התועלת הצפונה באחוזה שעל גלי האתר. אמנון לא היה יוצא מן הכלל הזה. למחרת היום הניע את משטרת ירושלים לשגר מברקים אל כל תחנות משטרת החופים והגבולות, לברר אם אמנם נכנס לישראל רופא בשם טסקיני.

אי הכנה. לאחר שהחיפושים לא העלו את הרופא, התקשר ברגורא בנסיון אחרון למצוא, עם הקונסול הפיני בתל-אביב, "דיר טסקיני?" נשמע קולו של הקונסול, "בורא, הוא יושב ליד."

אמנון קבע עם הרופא פגישה בכרך דיר-זנוף, הדוקטור בקש ממנו, כיון שלא הכירו, להחזיק בידו, בצורה בולטת, את כרטיס ה-חובכים שלו. לאחר מכן נגשו לתחנת חובב בתל-אביב, החלו לקרוא לתוך המשרד: "פה ד. ר. 4x4! מצאנו את דיר טסקיני!"

לאחר זמן מה באה תשובה מפנילנד, ה-חובב בן ארצו של הדוקטור השתוקק מאד לשוחח עם ידידו. הם דברו ביניהם חצי שעה. נושא השיחה: ענינים משפחתיים. ענין ההתי-יעצות הרפואית לא היה אלא תוצאה של אי-הבנה.

דרכי אדם

שלוש מול שבע

בין האנשים הקרויים בפי העם, מתוך רצון שלא לפגוע, "משונים", התהלך בחצות ירושלים גם חיים לוי (59). הוא היה מצליח לשעשע קהל צופים אחוז סקרנות שחיד למשמע השיחות שנהל עם עצמו ולמראה "דרגת סגן", עשויה פסקי בקבוק בירה, שענד על כתפיו.

לפני שנה נלקח, כמו "משונים" רבים אחרים, אל מוסד בבת ים, יושב בו תופות זמן מאושרת. אלא שלמדינת ישראל אין מקומות לינה רבים במוסד ותור הנזקקים לו גרול. לוי הופנה בחזרה אל הרחוב.

הוא שב לירושלים, פנה אל המחלקה ה-סוציאלית של העיריה כשבפיו בקשה צנועה אחת: "החזירו אותי לבתי!" המחלקה הסוציאלית נסתה למלא את הבקשה. אולם מילוי כל הטפסים המרובים לא הצליח ליצור מסות נוספות במוסד.

לכסוף הפליטה דיר חנה פרלמן, רופאת המחלקה מתוך יאוש: "הוא עוד יאבד את עצמו לדעת!" לא היה בהערה זו כל דבר מיוחד, פרט לאחד: חיים לוי היה אותה

דתי-מעצר מן השופט, חייב קצין או שוטר מוסמך להישבע כי יש הוכחות המצדיקות את הדבר. הציע עורך-הדין: להאשים את השוטר בשבועת-שקר. לא היה בידו כל שמץ של הוכחה שהצדיק את מעצר העציר רים, שלא נאסרו אלא כדי להוכיח לעולם כי משטרת-ישראל נקטה בשיטות נמרצות.

אמר עורך-הדין: "אם לא נשים קץ ל-נוהג פסול זה עכשיו, מי ימנע בעד המש-טרה לאסור מחר 500 חברים של אגודת צער בעלי חיים אם איוה שהוא משוגע יורוק פצ-צה לבית המטבחים?"

אופנה

עתיד זוהר לתכשיטים

כאשר למד אשר קונפורטס, צעיר תל-אביב, בבית ספר למסחר, קיווה, מן הסתם, להיות באחד הימים פקיד, לכל היותר סוחר. אולם פתיחת הקורסים המיוחדים לחימה עוררה בו סקרנות והוא נרשם לאחד מהם, התמחה שלוש שנים בשטח שהתחבב עליו ביותר.

משעבד אשר את ספסל הלמודים, נכח כי במציאות הישראלית אין ערך רב לשאיפות ילדות. כיום, בן 29, הנו בעל משרד להפצת עתונים בתל-אביב, נשוי ואב לתינוקת.

לפני חדשים ניתנה לאשר הזדמנות מצר-ינת להשתמש בידועותיו שרכש בתורת ה-חימה. חברו, אברהם פלקון, בעל מכון זעיר לתעשית תכשיטים, יושב בדירתו, דפדף באחד מגליונות לייף האמריקאי, התעכב רגע כאשר ראה תמונת אשה עטורת תכשיטים. כמומחה הרגיש מיד בעובדה שהתכשיטים לא היו קשורים לשרשרת, כי אם הוצמדו אל העור בשיטה אותה לא גילה בעל המאמר.

במחוז של אשר, שקרא בעיון את המאמר. לבקשת ידידו, צץ מיד רעיון. הוא זכר כי ראה פעם כיצד הודבק חפץ מתכתי על גבי לוח עץ, על ידי תרכובת חימית מיוחדת.

אשר מהר להכין את התרכיב, שיפרו כדי שלא יגרם נזק לעור, הפתיע לפני שבועות מספר את חברו בהגישו לו, כמתנה, את פרי עמלו.

המתנה לא היתה כה צנועה, כפי שחשב אשר בתחילה. המכון הזעיר שבפרבר ה-יפואי ניצל יפה את ההמצאה, הציעה בפני מומחי האופנה בארץ, וזה מיד למאות הזמנות.

קונפורטס אינו יודע אם תרכיבו דומה לזה של האמריקאים. על כל פנים, בדעתו לרשום את הפטנט, למסור לחברו את הפצתו היחידה בארץ.

העירה אשה: "המצאה גאונית. מעתה

לקיים את הבטחתו. הוא שאיר את הסכום בכיסו.
 חוה התאוננה בפני המשטרה, שעצרה את כך, שיחררה אותו בערבות עד למשפט. בינתיים, כדי לכפר על מעשיו, החליט האיש לעבור לכאשרשבע, עבר קשה וניסה לזכות בשיכון בבירת הנגב. את העזרה הכספית והמוסרית קבל דוקא מידי חוה, שהתאבדה בו בינתיים, עשתה הבל כדי שיוכרז לרשע במהרה.

השבוע הושבתה השמחה אצל הווג. כך נקרא לבית משפט השלום בתל-אביב, עמד כנאשם במשפט ההונאה מלפני שנה. חוה שכרה עורך דין, בקשה מבית המשפט לכי לוח לאהובה שהפך לאדם ישר, התיישב בבאר לו כעת, לא להיטיבו, אמרה.

זה היה מאוחר מדי. כך נידון לתשעה חר- שי מאסר.

מוסיקה

הקומפוזיטור במח בעצמו

כשפתחו תושבי פטרסבורג באחד מבקרי שנת 1914 את דפי עיתונם, מצאו במדור המוסיקלי בקורת קטלנית של המבקר סטא- סוב על יצירה חדשה שבוצעה בקונצרט ליל- אמש: חיבור מאת הקומפוזיטור הצעיר סרגיי פרוקופייב, סטויטה סקיתית.

כעבור ימים מספר חזרו שמות הקומפוזיטור והמבקר והופיעו על דפי עיתונם וריבים, הפעם בעמוד הראשון. לפני הקוראים נח- שפה שערוריה: פרוקופייב לא הספיק ל- סיים את עיבוד התפקידים שביצירה אחרת שלו לכלי-התזמורת השונים. הקונצרט כלל לא התקיים בתאריך שנקבע במודעות, נדחה לפעם אחרת. המבקר המוסיקלי השמרני לא התכונן אפילו לבקר בקונצרט, הכין מראש כתבה המשמיצה את המחבר בן ה-23, בעל היצירות הנוערות בחידושיהן.

היה זה מקרה אופייני שביטא את היחס ששרר באותה תקופה למוסיקה מודרנית. לא פחות אופיינית היתה שתקתו של הקומ- פוזיטור, שלא גילה כל חשש לפגיעה בקר- יירה שלו. כי עלייתו המוסיקלית של סרגיי פרוקופייב, נתנה לו סיבות מספיקות לה- אמין בהצלחתו הבטוחה.

בחזרה לרוסיה. סרגיי, שנולד באחוזת הוריו, סיניציבסקה, החל לעסוק בילדותו ב- מוסיקה, ובחיבור יצירות לאחר שש שנות לימוד בקונסרבטוריה המפורסמת של פטר- בורג, שבין מוריה נמנו הקומפוזיטורים ליא- דוב ורימסקי-קורסקוב, וזה בפרס רוביני- שטיין עבור הקונצרט הראשון שלו לפסנתר.

פרסומו הכפול כקומפוזיטור מן האסכולה ההדושה וכפסנתרן מעולה, הוציאהו, כשנה לאחר פרוץ המהפכה ולאחר חבור יצירתו המפורסמת הסימפוניה הקלאסית, לחץ לארץ.

לאחר שהיה באמריקה, בה התפרסם באר- פירה ההיתולית שלו, אהבת שלושת התפוזים, השתקע בצרפת. בגיל 44 היה פרוקופייב פסנתרן המיטיב לבצע, ומחבר שנחשב לאחד מחלוצי-המוסיקה המודרנית. אז עשה את הדבר שלגבי רבים נשאר סתום עד היום: הוא נטש את תהילתו העולמית, חזר לארץ מולדתו.

ישיבתו בבירת המועצות השפיעה על אופי יצירתו. המוסיקה שלו, הקלילה, אך החריפה בסגנונה, קבלה אופי אחר, שניכרת בו פש- טות המזונה בחן רב.

מלחמה ושלום — דא, אולם למרות זאת, ולמרות שפרוקופייב הרבה לכתוב על נושאים סובייטיים (בהם, קנטטה המונית — שמילוחיה לקוחות מנאומו לנין, מארכס ומני היגים אחרים, שנכתבה לכבוד יום השנה ה-20 למהפכת אוקטובר) לא נחלץ גם הוא מהאשמות-פורמליזם בשנת 1948. האופירה שלו מלחמה ושלום, הוגדרה כמוסיקה בור- גנית ונאסרה בביצוע. פרוקופייב נדרש, על-ידי הבקורת, לחזור לריאליזם סוציאליסטי כמוסיקה שלו.

אולם, למרות ההתקפות הקטלניות, לא העז איש אף להציע את הרחקתו של פרוקופייב משדה היצירה. השבוע, יומיים לאחר פטירתו של סטאלין, הסתלק הקומפוזיטור משדה החיים. הוא מת כתוצאה משטף דם במוח.

חיות וכויותיו של כלב

הוולות לכלבו של שרגא קליין, תושב ירושלים, הצליחה עיריית ירושלים לפני מס- פר חדשים להגיע להחלטה אחת בתולדותיה, שנתקבלה פה אחד כמעט (בהמנעות חבר אחד): היא החליטה להשמיד את הכלב הנ"ל.

השבוע היתה לה הזדמנות להצטרף על ההחלטה ההיסטורית הזאת, שהיתה גם הרא- שונה שנתקבלה בעירייה החדשה בראשותו של יצחק קריב.

מיד לאחר שהושמד הכלב, פנה בעליו לעורך דינו אברהם מיכאלי, הגיש על ידו תביעה נגד העירייה, טען מיכאלי: הכלב היה בעל רשיון, פקחי העירייה, "שאסרו" אותו בבית בעליו, היו אשמים למעשה בחטיפה

וסופות עומדות לפקוד את הארץ, רבים לא התיחסו ברצינות להודעה. החזאי הוא, בעיני הרוב, יציב בדיוק כמו מזג האוויר הישראלי בשלהי החורף.

אולם הפעם נתמלאה נבואתו בדייקנות ש- הפליאה אף את הצניקנים הגדולים ביותר. רוחות עזות החלו מנשבות בדיוק כמו שנחש וגשמים ירדו בכל מקום, משך שבוע שלם, כמעט ללא הפסקה.

הסופה התחוללה במלוא עוצמתה בעיקר בשבת, יום מועד מקידמת דגא לפורענויות מזג אויר, הרסה כמעט כליל את תכניות הספורט וגרמה לגזקים בשטח השעשועים. מי שלא נאלץ, כיוון שהצטייד בברזים מבעוד יום, ללכת לקולנוע או לתיאטרון, לא עשה זאת, נשאר בבית. היה זה מלקוש סוער ורטוב מאד בשנה שהצטיינה יחזקא בשל עונת חורף מועטת גשמים.

השתפרות והפשיטה. פיסקה אחת

קרוב-רחוב בתחמושת זכנה בדייקנות —

ירושלים תחת השלג — מפליאה.

ובשדית רכוש. העירייה, שהו-יטה להשמי- דו, פעלה בניגוד לחוק, הדורש מתן פסק דין של שופט לביצוע ההשמדה.

העירייה, שעשתה את המעשה לאחר ש- שכניו של קליין החלונו על נביחותיה, ולא- חר שנערכה חקירה רבת-י בענין, כולל ביקור מומחים במקום, נאלצה לשמוע מפי השופט הירושלמי משה פרץ, כי נראה לו, שהתובע צודק. לפי פשרה שהושגה נתייבה הנהלת העיר לקנות למר קליין כלב לפי בחירתו, נוסף לזה עליה גם לשלם לו את שכר טי- חת פרקליטו.

משפט הסליחה אחרת

לפני שנה, ביפו, שילמה חוה פרינס, צעיר- רה חסרת דיור, לידידיו של יואכים בן 230 ל"י, כדי שיעזור לה להשיג חדר. היא היתה בטוחה שסוף סוף תפתור בעית הדיור הקשה שלה. בן, עולה מגרמניה, לא חשב כלל

בנבואתו של החזאי העלתה בלב תושבי תל אביב, ומקומות אחרים לאורך החוף. זכרונות מלפני שלש שנים, כאשר כוסו או- רים רבים במעטה לבן של שלג. אמר החזאי: יתכן כי ירד שלג גם בשפלה.

אולם הפעם לא נחקיימה הנבואה. תל אביב נאלצה להסתפק בשלוליות בוק. רק בהרים, וביחוד בירושלים, ירדה כמות קטנה של שלג. כאשר קמו תושביה בבקר משנתם מצאו את העיר מקושטת בלבן.

שעות אחדות שימש השלב מקור שעשור- עים לרוב תושבי העיר, צעירים וזק. כי פה ושם נראו פועלי הנקיון של העירייה מטאט- אים את השלג, ילדים ניסו להקים גלים, קבוצת חיילים בחופשה ניהלה מלחמה ממש, לפי כל כללי האימון הצבאי, בתחמושת ה- לבנה והרכה.

אך התענוגות לא נמשכו זמן רב. כפי ש- ניבא החזאי באה השתפרות במזג האוויר והשלג הפשיט.

שעה בחדר. במחוז המעורפל, אך הפקח ל- מדי, צץ רעיון: הוא יכריח אותם בדרך זו! הוא יצא לחדר המדרגות — וקפץ. כל נזק לא נגרם לו.

מועשה נסים. איש עתים, סוכנות הידי- עות הישראלית, ששמע על המאורע לא איבד זמן, הבריך לכל העתונים ידיעה בה נאמר כי אדם קפץ מן הקומה השלישית ולא נזווק כלל, מעשה נסים.

סעותו של העתונאי וסוד הצלתו של לוי: הוא קפץ לא מן הקומה השלישית כי אם מתוך הקומה. מרחק הקפיצה, שלאחריה קם והודיע כי יקפוץ שוב ושוב, עד אשר יישלח לבתים: שבוע מדרגות.

רדיו צלילי הכסף

מספרם הגדול של חובבי המוסיקה הסימי- פונית בארץ, עומד בניגוד מוחלט למספר המקומות שהעמידה התזמורת הפילהרמונית הישראלית לרשות הקהל. אמנם, התזמורת חזרה על כל קונצרט פעמים רבות בתל-אביב ומספר פעמים בירושלים ובחיפה, אולם יכולת הקליטה של האולמות היתה קטנה, והמנצחים והסוליסטים לא הסכימו לחזור פעמים נוספות על כל קונצרט.

אחד הדברים שהקל על המצב היה שידור הקונצרטים על ידי קול ישראל.

שרות השידור שילם כמה מאות לירות לתזמורת הפילהרמונית, למרות ששידורם אי- הסרתם של קונצרטים לא דרש מן הכנגד. כל מאמץ מיוחד. בדרך כלל, אחת הסיבות שתחת שידור משלמת עבור העברת תכנית פומבית, היא, שקיים חשש שהעברת הקונ- צרט כרדיו תגרום להקטנת מספר המבקרים בקונצרט עצמו. במקרה של התזמורת הפיל- הרמונית לא היה קיים חשש כזה. מספר המעוניינים היה גדול בהרבה מיכולת הקליטה.

הפוכל: האזרת. עם עליית המחירים ורשה התזמורת להגדיל את הסכום שהיא קבלה מקול ישראל. התנהל משא ומתן בין הנהלת לבין ראש שרותי המודיעין משה (מיוש) פרלמן. המקום נפסק והתוצאה היתה: מאוני הרדיו חללו ליהנות משידור הקונ- צרטים במשך כמה חדשים.

בשבוע שעבר פנו שלושה מחברי הנהלת התזמורת אל הציבור, ובמסיבת עיתונאים החלונו על כי שרות השידור אינו משדר עוד את הקונצרטים שלהם, מוציא כספים על הבאת מנגנים מחיפה ומתל-אביב לירד- שלים כדי לחזק את תזמורת שרות השידור.

שרותי המדעין, הגוף הממשלתי האחראי לעניני שרות השידור, מיהרו להשיב על האשמות. טענתם: הממשלה תומכת ודרך משדר החינוך והתרבות) בתזמורת בסכום של 8 אלפים ל"י, ובמצב הנוכחי מחובתה של התזמורת לאפשר שידור הקונצרטים תנם. הסיבה לכנוס העתונאים היתה פשוטה מאד: מצבה הכספי של התזמורת הוא בכל רע. אולם היא נסתה להעזר דווקא על ידי חומך מפקפק מבחינה כספית. קול ישראל נאבק קשות עם משדר האוצר על כל פרטה בתקציבו, לא יכול היה, לו גם הסכים עק- רנית, לספק עזרה זו.

המפסיד העיקרי, מן הסכסוך בין שני ה- גוסים הציבוריים: האזרת. אין להניח שיר- כל להאזין בקרוב לשידור הקונצרטים, כי שני הצדדים הראו מידה שוה של עקשנות.

מזג האוויר סופה בשבת

כאשר הודיע החזאי, באמצעות קול ישראל, באחד מימי השבוע שעבר, כי רות' עזות

הארץ

חקירת חיים גרהר, בן 4, מכפר יבנה, הנאשם ברצח בכונה תחילה של אשתו... (דבר).

דוד כ"ץ, נציגונה אמרנו שמשוה אינו בסדר באימרה: בן 3 לחופה.

יד הקשרים היתה על העליונה והם נצ- חו בתוצאה של 3:1, לאחר שהמחצית הראשונה נסתיימה 2:2. (במחנה).

מוני כהן, זויפה והמחשק התחיל ב-20:20.

שתיקה מדינית

כשהגיע לגמל חיפה יוסף וולטר, נספח צירות ישראל בהונגריה, נתקבל על ידי **שמואל בן צור** ממחלקת מזרח אירופה במשרד החוץ. לשאלות העתונאים, ענה וולטר: "אין לי מה לומר. מהקריה שלחו איש מיוחד שישגיח עלי ששיתוק!" למסיבת פורים של שירותי המודיעין היו מספח שגרירות ארצות הברית ווילסון קריימר, מחפשו כפליט גרמני. הסביר למקורבים: "אין בזה כל רמז מדיני." **ישעיהו קליינבו** היה הישראלי הראשון שהגיע לציריך לכנסו שלח את עמו, הספיק לפתוח שם לשכת הסברה של הסוכנות. כשנודע לו על ביטול הכינוס, לא מיהר לחזור. "צריך לחכות עד שיסבירו את ה' ביטול", הודיע.

סימני זין

בבחור ממאה שערים שבירושלים שהובא לניתוח התוספתן, נתגלו סימנים של דו-מיניות. הוא הובא אל פרופסור **ברנרד צונדק**, בפניו טען הבחור בכל תוקף שהוא גבר. כששאלו פרופ' צונדק על סמך מה הוא טוען כך, אמר: "מה פירוש? הרי אני מניח תפילין!"

כשהופיע, במסיבת פורים של עובדי משרד ראש הממשלה, איש הדומה לראש הממשלה, הופתעו הנוכחים לקבוע כי היה זה באמת **דוד בן גוריון**.

זכות אבות

השבוע הוכיח ממלא מקום ראש עיריית תל-אביב, **חיים לבנון**, את כושרו הקריאטיבי: כשהופיע בכינוס פעילי הלשון קריין-אמן שהחל קורא פרק בתנ"ך בגילוי ראש מצא לבנון את המוצא שהניח את דעתם של חבריו הדתיים: כיסוי ראש הקריין בכפה המצויה תמיד בכיסו.

במסיבת רעים גילה שר הפנים, **ישראל רוקח**, כי הוא אינו השר הראשון במשפחתו. קודמו: אביו, **שמעון רוקח**, גובה מס הדרך התורכי מבעלי העגלות שהשתמשו בכביש יפו-ירושלים, היה איש עשיר ועסקן ציבורי שנתפרסם בכינוי הכבוד השר (האדון שמעון רוקח).

תעשיין המשי **שמואל (סס) זקס** חגג את יום השנה השלושים לכשלוש נסיונו ה' תעשייתי הראשון בארץ. הנסיון: הקמת תעשיית שימורי דייג, עבודה רכש זקס ב-1923 ספינת דייג איטלקית ב-12 אלף דולר. בבקר **אהרן בקר**, מנהל מחלקת האיגוד המקצועי של ההסתדרות, באילת, נכונה לו הפתעה. איש אילת היחיד שאינו חבר ההסתדרות הוא מוכר בוטנים, המפיץ את סחור רתו בין כורי הנחושת בערבה.

כשהראו למלכת היופי הראשונה של ישראל, **מרים ירון**, תמונה של נשף פורים המראה אותה מאחורנית, הפליטה פתגם גר-מני עתיק: "גב נאה — גם הוא מראה (והוא הדין לבטן)". אחר הצעיה לפרסם את התמונה בצורת חידון, לשאול: "למי שייך הגב הזה?"

לעומת מרים, שחזרה לפני חודש מארצות הברית, מתכוננת מלכת היופי השלישית (והנוכחית), **אורנה ורד**, לצאת שוב לא מריקה בשליחות המגבית של העדה התימנית. לפי השמועה אין יהודי אמריקה מתלהבים לביקור הצעירה היפהפיה, כי בביקור הקודם התייחסו אליה רבים מבני הדרום במדינה כאל "צבעונית".

תופיק אבו אלי-הודה, ראש ממשלת הירדן, שבילה חופשה בבירות, הרים מיד את ידיו בתדהמה מעושה: כיצד יכלו העתונים להכ"ניס שוב את הוד מלכותו הזולה לקלחת המדיניות המכוערת?

העתונות אף הרחיקה לכת מזה. השבוע גילו עיתוני מצרים פרשה נוספת בסיפורו העגום של המלך המטורף. לאחר שפגיתו לגיב לא זיכתה אותו ביותר מכמה חיוכי נמוסין, פנה לשגריר הירדני בקהיר, תבע ממנו שירשה לו לחזור לירדן לבקור צר, כי ברצונו להפגש עם בנו חוסין. מאחר שישנו איסור על שיבתו של המלך לארצו, המציא השגריר סיבה מרגיעה לסרוב מתן אשרת כניסה.

המלך הקים שערוריה במשרדי השגרירות. לבסוף הסכים לפרשה: המלך חוסין יבוא בעצמו לקהיר לראות את אביו. בפגישה זו, מקוה טלאל, ישפיע על בנו "להיות ילד

לומר", כותב בעל המאמר, "כי סוף העולם הגיע". הראיה: סטאלין מת, שלגים וקור סקרו את הירדן, אמריקה נוטת את היהודים ומבקשת את ידידות הערבים.

"מעל לכל", סיפר הכתב, "ראו מה עושים האנגלים לקראת הכתרת מלכתם — פנטזיה שלא היה לה תקדים אף בסיפורי אלף לילה ולילה. ואילו אנו, בני אותו מורח רומנטי ומסתורי — היכן הפנטזיות שלנו לקראת הכתרת מלכנו? כאשר מלכים מתכווננים לעלות על כסא מלוכתם תוך ויכוחים ומ'ריבות של מדינאים בלבד — איש לא יוכל להגיד כי סוף העולם לא בא."

יתכן כי הצנזור הירדני לא טרח להבין היטב מה שקרא, או שלא הקפיד במיוחד על תוכן מדור הומוריסטי. אחרת היה בודאי פוסל את הרשימה. כי בענין הכתרתו הקרובה של המלך חוסין בן טלאל קיים איסור חמור מצד השלטונות לפרסם כל דבר

מצרים

"כזור את כפר עבדו"

הקפטן של חיל המהנדסים המלכותי סקר את הכביש הקצר, שאנשיו אך סימו את סליל לתו, נאנח מתוך הרגשת הקלה. "זהו זה", העיר למפקד יחידת הליווי המשוריין שעמד לצדו. "כפר אחד מטונף פחות!"

היה זה לפני למעלה משנה, בסוף 1951. ה"כפר המטונף" שחיילי הוד מלכותו מחקו מעל פני המסה היה עבדו, קומץ בקתות על-כבות שעמדו מול מיפעל הזיקוק שסיפק מים למחנות האנגליים. לא הרחק מאיסמעליה, באיזור תעלת סואץ. משך השבועות שחלפו מאז פוצל התקפות הבלתי-רדידיות המצריות באזור, שימש הכפר מחסה לצלפים שארבו לאנשי המיפעל ולתחבורה ממנו אל הכביש הראשי.

עתה התמחת קו ישר של זפת מן המיפעל ועד הכביש; משני צדיו נערמו הריסות ה' ביקתות. תושביהן עזבו מכפר, חיפשו מק'לט בערי האזור או נדדו מערבה, אל פנים מצרים. כפר עבדו הפך רק שם ציון של מקום ישוב אשר חדל מהיות.

מוכנים עוד פעם. אולם בקרב הסטוריונים ואנשי יחידות הקומנדו המצריים, הפך כפר עבדו לסמל, לשם דבר, "זכור את כפר עבדו" הפכה סיסמה בכל הפגנה והתפרצות נגד האנגלים. אולם הזכרון דהה. מאורעות חשובים יותר תפסו את מקום הכפר הקטן בהתעניינות המונית.

עם עלות נגרי לשלטון, שוב צץ שם הכפר בחיים הצבוריים. אחדים מחתיקי יחידות ה' קומנדו תבעו כי הקרבת הכפר לא תהיה לשוא, השלטון החדש היה מעוניין לטפח אידיאלים של מאבק והקרבה — כפר עבדו שוב הוצב כסמל המאבק הלאומי. לפני שבוע המו אדמות הכפר הנטוש מרוב קהל בין הנוכחים: קציני צבא ואורחים מכובדים שבאו מקהיר במיוחד לחזות בטקס ה' יאת כפר עבדו. בכניסה לשורות בתי האבן החדשים, שהוקמו לא הרחק מחורבות הביק'תות, הוצב לוח עץ גדול, עליו נתלו מספר חות נוצצים. היו אלה מפתחות הבתים ה' דשים שנבנו עלידי הממשלה לשכן בהם את פליטי הכפר ההרוס.

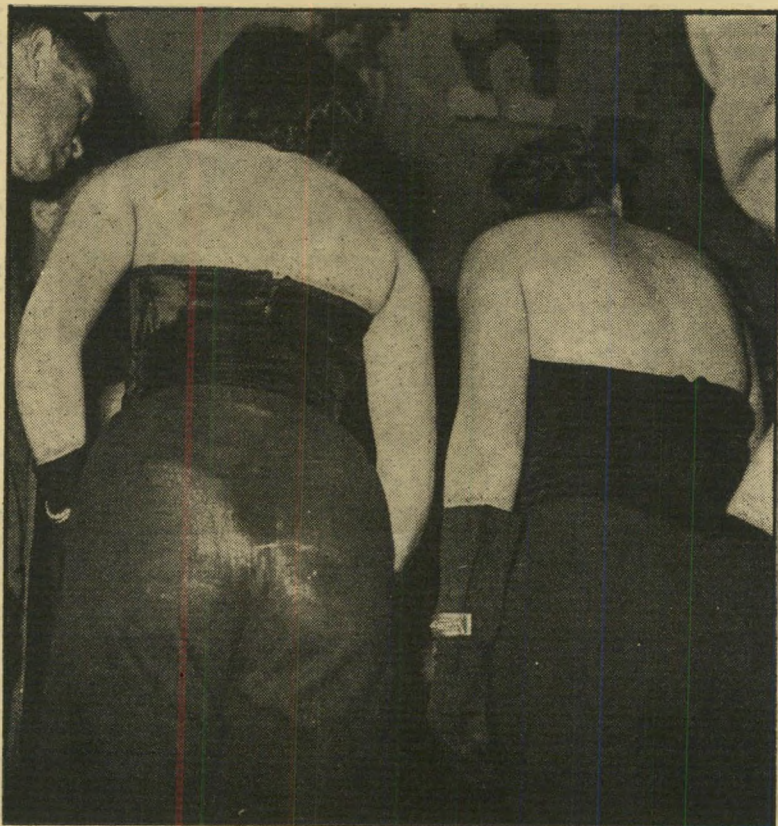
במקום בקתות החימר העלובות שעזבו אחריהם קיבלו עתה התושבים בתי אבן נקיים, נהנו ממים שוטפים, חשמל בחדריהם. כפר עבדו נהרס פעם בשרות המולדת, הכריז המוכתר בתגיגות. "ובשרות המולדת נקרי' בו שוב. אם המאבק ידרוש זאת — לא נהסס למשוך אל הבתים הנאים את פצצות האויב."

דבריו של המוכתר נתקבלו בנימת הער'צה הנכונה, העתונים ציטטו אותם במאמרים ראשיים. אולם נראה כי לא היו להם כל סי' כוים לחרוג מתחום דיבורים נאים: אין כ' כחות האנגלים לחדש את המאבק בסואץ או לאלץ תושבי כפר עבדו — או כל כפר אחר במצרים — להפוך את בתיהם למרכזי ספר' לית נגדם. הפעם, לפי כל הסימנים, התכונן לעזוב את האזור ללא קרבות והריסות.

הירדן

מי המשווגע?

במדור הבדיחות של עתון ירדני הופיעה השבוע כתבה על סוף העולם. "אני מעז

מלכת יופי מרים ירון (שמאל) וידידה

גב נאה — גם הוא מראה

טוב ולתת לאביו את מה ששייך לאביו." תגובתה של השגרירות לספורים שהופיעו בעתונות: לא היה ולא נברא. המלך טלאל אינו מטורף עד כדי שיחשוב דברים כה מסורפים. כיצד יבקש מבנו לתת לו את כס המלכות, אם כס המלוכה עומד לרשות העם — והעם הוא היחיד המחליט למי להעניק את השלטון?

אלמלא חוק הצנוורה, היה אותו עורך מדור ההומור בודאי משתמש בתשובת השגרירות כראיה נוספת כי סוף העולם אמנם הגיע.

העלול לעורר את הרושם כי ישנו אדם המתנגד להכתרתו או מערער עליה.

מי יחזיר לבני? עתוני שאר ארצות ערב אינם כבולים עלידי איסורים אלה. להם מותר לכתוב כאחת נפשם על בעיות בית המלוכה הירדני. עתוני מצרים, למשל, לא היססו לפרסם בהדגשה את פגיתו של המלך טלאל המודח לליחה מוחמד נגיב. שיתערב למען החזרתו לכס מלכותו.

* המקבל סיפול רפואי בקהיר.

דמויות

דמויות

האם יתפטר משה שרת?

הפגישה השיגרתית בין קציני הקשר של שתי מפלגות הקואליציה הגדולות, יוסף פרדן ופנחס לבון, הפכה בשבוע שעבר לפגישה מאד בלתי שיגרתית, כשרש פרדן, לאחר דיון ב- מרכז מפלגתו, את התפטרותו של שר החוץ משה שרת.

הציונים הכלליים, מפלגה אנטי-קומוניסטית קיצונית, בודאי לא חששה מפני התוצאות האידאולוגיות שבניתוק היחסים עם ברית המועצות, אולם גם היא קבעה כי היה זה כשלון מדיני חמור. היא סברה גם שלטובת היחסים עם הנשיא הרפובליקאי, איזנהאור, מוטב שיהיה שר חוץ ימני.

ישראל, שקמה כמדינה ציונית, התלויה ברצונם הטוב של שני הגושים העולמיים, הצליחה לשמור על קו ביניים, להלך עם השנים גם יחד.

אולם מצב זה, שהיה את הדעת, פחות או יותר, עמד בניגוד לאינטרס של מפלגת פועלי ארץ ישראל, שהיתה מעוניינת להחליש את מפלגות השמאל הקיצוני ככל האפשר. גם חוגים אחרים בארץ תמכו, מיום קום המדינה, בהשתלבות מוחלטת, פוליטית ואידאולוגית, במחנה המערבי.

מחלת הדיבור

אלה היו המניעים שגרמו לנואמו של דוד בן-גוריון באפיקים, קבוצת יוצאי רוסיה. בנאום תקף ראש הממשלה, זמן רב לפני משפט פראג, את "בת הרב", "בת הרב" היתה אנה פאוקר, שרת החוץ של מדינה ירדונית. לאחר נאום זה הוזהרו מומחי משרד החוץ את משה שרת כי דוד בן-גוריון אינו מנהיג מפלגה בלבד. ההצהרות שהיא נותן, גם על במות בלתי רשמיות, מחייבות במידה מסוימת את מדינת ישראל. אולם חוסר-זהירות זה הגיע לשיאו עם ההודעות הראשונות על משפט פראג. לאחר המשפט פתחו ראש הממשלה ושר החוץ במסע נאומים נגד ברית המועצות. טענו דוברי מפא"י: בברית המועצות החל מסע אנטי-שמי, החודשים שעברו מאז הוכיחו כי טענה זו לא היתה מבוססת ביותר.

הסיבות למשפט פראג ולהאשמת "הרופאים היהודים" במוסקבה לא היו ברורות ביותר. מובן כי היתה זו הסתה נגד מדינת ישראל ונגד הציונות, אשר הרוסים טענו כי היא משמשת כלי בידי סוכנויות רגול ורות.

טענה זו חייבה, ממדינה ציונית, הרואה עצמה אפס רוססית ליהודי העולם, נקיטת עמדה זוירה. למשל: שר החוץ יכול היה להודיע לממשלות ברית המועצות והדמוקרטיות העממיות, כי ישראל מוכנה לקלוט את כל אלה שאינם מהימנים על המשטר הקומוניסטי.

תחת זאת החלה ישראל לתקוף את ברית המועצות בתואנה שהחל בה במסע רשמי של אנטישמיות. ברם, דבר זה אינו מאושר כלל. למעשה, נעשו אף נסיונות מצד ממשלת ברית המועצות להפגין בסומבי שאין הדבר כך. לגנרל היהודי ליב מכלים, נערכה הלחיה מפוארת ופרט סטאלין הוצג לאליה אהרנבורג אם גם אפשר להניח שההמונים הם ביסודם אנטישמיים, לא נראה כי השלטון מעוניין לעודד שגאה זו.

במסיבת עיתונאים, שלא נועדה לפרסום, מסר ד"ר אריה קובובי, ציר ישראל בצ'כוסלובקיה, שהוכרז על ידי שלטונות אותה ארץ כ"פרסונה נון גראטה", דברים זהירים ושקולים על הגורמים שהביאו למשפט פראג. הוא לא דיבר על אנטישמיות בצ'כוסלובקיה, הכחיש גמרצות את קיומה, בניגוד מוחלט להודעותיהם של ראש הממשלה ושר החוץ, ככנסת ועל במות ציבוריות אחרות.

בשבוע שעבר התגלגלו הדברים בצורה מגוחכת עוד יותר, כשנאלץ ד"ר שמואל אלישיב, לשעבר ציר ישראל בברית המועצות, להכחיש דברים שאמר לכתב מניצ'טר גארדו, בתאם להוראות שר החוץ. גם אלישיב, שהיה אחד העובדים הרציניים בשרות החוץ הישראלי, אישיות מרכזית ועצמאית במפא"י, מסר לכתבים בפילגלג, בהיותו בדרכו במוסקבה לישראל, הצהרה נוספת המכחישה גמרצות קיומה של אנטישמיות בברית המועצות.

שלח את עמי"

המאבק בין אנשי משרד החוץ, שכרגיל מעוניינים בניהול עניני המדינה לפי כל חוקי הדיפלומטיה, ובין השר-הנבחר אשר בראש דאגתו הבורח, הגיע לשיאו לפני שבוע.

שרת והסוכנות היהודית תכננו כינוס ראוה גדול בציריך אשר ישא את השם "שלח את עמי". אנשי משרד החוץ גזקו להציל את המצב. הם ניסו להסביר לשר החוץ, לראש הממשלה, ולועדת חוץ ובטחון של הכנסת, את חוסר האחריות, חוסר הטעם וחוסר התועלת בארגון מסע תעמולה בינלאומי נגד ברית המועצות, דבר אשר רק יספיק לה תרוץ נוסף להסתה נגד מדינת ישראל. ישראל, הסבירו, תעמיד את עצמה על ידי כינוס זה, בראש מחנה בינלאומי עוין לברית המועצות. מותו של סטאלין הכריע את הכף והכינוס בוטל לאחר שכמה מן הנציגים כבר נמצאו בציריך לשם הכנות.

בעל בית חדש

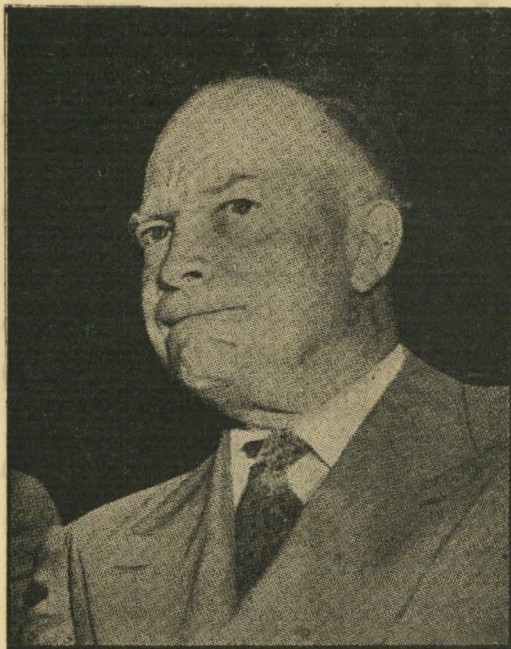
ביתור הזרוע השמאלית של מדיניות-החוץ הישראלית גרמה להחלשת הזרוע הימנית. כינוס "שלח את עמי" נועד להוכיח לאמריקאים את יעילות ישראל במאבק נגד הקומוניזם. אולם ברירות ישראל תורידה את מניותיה בכל בורסות העולם, כולל הבורסה האמריקאית.

ידיעות, שנסתננו מחוגי הסטייט דפרטמנט רמזו בבריר על הכנון קו מדיני חדש בעניני המרחב. הקו החדש נתגלה בצורה בלתי משתמעת לשתי פנים בשתי פגישות שקוימו בסטייט דפרטמנט. בפגישה הראשונה התייצבו שבעה שגרירי ארצות ערב בפני סגן שר החוץ, הגנרל בדל סמיט, מיהו בפניו על מדיניותן האוהדת של ארצות הברית כלפי

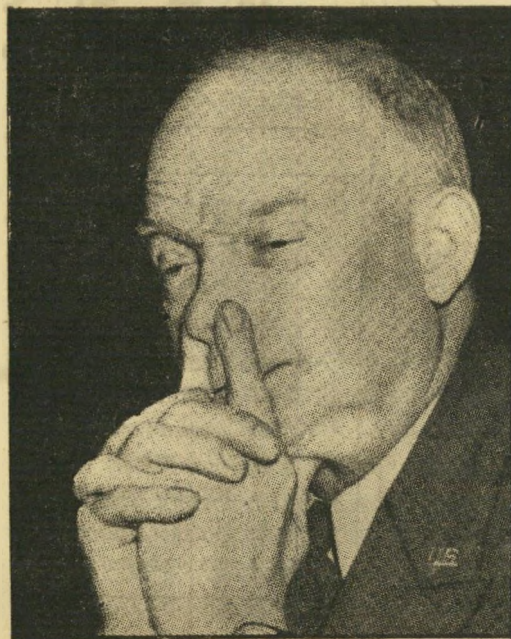
ישראל. בפגישה שניה, בין שגריר ישראל אבא אבן ואנשי משרד החוץ האמריקאי, הוברר כי הנשיא החדש, דוויט איזנהאור, אינו להוט כלל אחרי מדינת ישראל. ישראל

אייק איזנהאור: בא...

...ראה...

...קיפת...

עמדה עתה במצב הנערה המסכימה, סוף סוף, להענות למאהבה, מגלה כי אינו רוצה בה יותר.

בעוד שעד כה קבלה ישראל בלבד סיוע אמריקאי בסכום העולה על הסיוע המוגש לכל ארצות ערב גם יחד, הודיעו האמריקנים כי הסיוע יועמד על בסיס שווה לכל מדינות המרחב.

הסטייט דפרטמנט, שחשש שמשרד החוץ הישראלי ירצה לנצל את העלאת בעיית הירידות בארץ לשם עידוד אהדה לישראל, הודיע כי לא יסכים להעמדת השאלה בצורה כזאת, דרש כי הסעיף יקרא: "רדיפות מיעוטים".

גם לאחר סטירת הלחי שהיתה כלולה באגרת האמריקנית לישראל בענין הגבולות (ראה במדינה) סרבו דוברי משרד החוץ להכיר בקיומה של מדיניות אמריקאית חדשה. היתה זו סמינת הראש בחול ונסיון להתעלם מהמציאות.

בכל זאת נסה שרת להפעיל את כוחו. הוא יצא לארצות הברית, בניגוד לחוות דעתם של רבים מאנשי המפתח של משרד החוץ, ובתוכם אבא אבן, שחששו מפני התנהגותו חסרת הסייגים של השר שלהם.

ספירת לחי דיפלומטים

נסיונות (קלושים) להציל את הספינה נעשו בכיוון אחר. באיטליה נפגש ציר ישראל אליהו ששון והנספח הצבאי הישראלי, עם שר ההגנה האיטלקי, לאחר שהלה חזר מפגישה עם הליחה מוחמד נגיב.

לבריטניה נשלח מיכאל קומי, סגן מנהל משרד החוץ לעניני חבר העמים הבריטי, לנסות להשיע על האמריקאים באמצעות משרד החוץ הבריטי. היתה זו פגיעה חמורה בסמכותו הדיפלומטית של אליהו אילת, שגריר ישראל בבריטניה, מחתיקי שרות החוץ. ההודעה הרשמית הישראלית היתה עלבון גדול שבשעתיים: קומי יצא ללונדון לספל בסכסוך בקשר לקניית טרקטורים בקניה (העולם הזה 801). היו אלה טרקטורים מסוג מיוחז, ולפי טענת הבריטים נקנו תוך כדי שיחוד סקידה ממשלה בריטית.

היתה זאת התנגשות נוספת במאבק בין גי. ושרת, מצד אחד, לבין קומץ המומחים שנותרו במשרד החוץ. ראש הממשלה שוב העדיף את אחד מנאמניו, על "לדי הפלאי האנגלו-סכסיים".

הדיפלומטים הגאש"ים

חוסר זהירות נוסף גילה משרד החוץ בבעיית השילומים, אשר היה נדמה כי סוף סוף נראה קצה באופק. לאחר שאדנאר הצליח לאשר את ההסכם בבית העליון של הפרלמנט בבון ונראו סיכויים גם לאשורו בבית התחתון, העמידה ממשלת ישראל, ושוב מטעמים פנימיים, תנאי חדש: הסחורות לא תובאנה לישראל באניות גרמניות. כמובן שהגרמנים לא יכלו להסכים להסלות לרעה את ספינותיהם הם, מאחר שהם עושים מאמץ קחתני להחיות את הימאות המסחרית שלהם, שכמעט חוסלה במלחמה.

הסיבה לצעד זה מצד שרת היתה מובנת. שר החוץ למד מנסיונו שמדיניותו הבלתי ברורה מצד אחד, וחוסר האונים של משרת ישראל מצד שני, גרמו בעבר לכך שמדיניות החוץ הוצאה מידי הממשלה, עברה לידי טרוריסטים, שפתרו בעיות בדרך של זריקת ספצות. היה חשש מבוסס שהאגיה הגרמנית הראשונה שתגיע לגמל חיפה תהיה גם האחרונה. מעשה טרור באגיה גרמנית, עלול היה לאפשר לגרמנים להתחמק בכבוד מביצוע הסכם השילומים.

ברידות מזוהר

חוגי משרד החוץ ידעו כבר זמן מה באורח בלתי רשמי כי ברוס מקדניאל, מתאם ההענקיה, נקרא לחזור לארצות הברית. הממשלה טרם קבלה כל הודעה על כך אולם הכר ידוע לאנשי המפתח בצירות האמריקאית בישראל, שהסבירו את הדבר בכף שמקדניאל הוא חבר המפלגה הדמוקרטית ובניגוד לציר מונט דיוויס אינו דיפלומט מקצועי. סברה נוספת: תפקידו של מתאם ההענקיה הפך מיותר עקב המדיניות האמריקאית החדשה. כשסופר הדבר לאחד מסקרי משרד החוץ, אמר: "כך הולך הציוני האחרון מצירות ארצות הברית בישראל".

היה ברור שישראל הפסידה ביורה הבינלאומית, תמורה כמה נוקיאוטים שהנחית שרת למפ"ם ומק"י ביורה המקומית.

אפילו המפלגה הפרוגרסיבית, שהיא בדרך כלל לואלית לחלוטין לשלטון, לא יכלה להתאפק. בישיבת מועצת המפלגה התריע חייב יוהר הררי על "מעשיו הבלתי שקולים של שר החוץ".

למרות שלבון לא הגן בחמימות מיותרת על שרת, ונראה היה כי גם כמה מחוגי מפא"י מוכנים היו לתת לו, כלשר האחראי במישרין על מדיניות-החוץ, לשאת באחריות, לא נראתה הצעת סרלין רצינית ביותר.

איש הצ"כ לא הטריח, בשלב זה, אפילו לנקוב בשמו של מועמד. קשה גם לראות כרגע איש אחר שיתפוש את לשכתו של שרת בקריה. אולם, ברור, שבמשטר דמוקרטי חייב שר לתת את הדין על כשלון מדיניותו, ויש להניח שהציונים הכלליים ינסו בכל זאת להכניס אחד מחבריה לקריה.

טכניקה
אשליה ממושטשת

הסרט התלת־ממדי העלילתי הראשון הגיע בשבוע שעבר לגנייריק. שמו: בבאנה שטן והבמאי שלו הוא ארכי אוברלר, לשעבר מחבר ובמאי של תסכית רדיו. כתב המבקר הי קולנועי של טיים על הסרט: "בבאנה שטן גותן אשליה ממושטשת ש: עו"מק... אוברלר משתמש בתבליט יותר כלהוטט מאשר כמכשיר אמיוורי יו צר. הצופה נדמה לו שהוא רואה אריה מזנק אל חיקו וכושל מידה כי דון מן המסך. אבל, למרות שהוא סרט תבליט, בבאנה שטן הוא ספור הרפתקאות שטחי ביותר."

ישראל
הידים המקצצות

בשבועות האחרונים נכת קהל מי בקרי הקולנוע בישראל לדעת ובר שהיה ידוע עד כה רק למעטים: ידים רבות מקצצות בסרטים המוצגים. הקהל רואה לעתים קרובות לא יצירות אמנות כי אם קטעים של יצירות כאלה. בין המקצצים: הצנ"זורה, סוכני הסרטים המחליטים, על דעת עצמם, שחלקים מסוימים בסרטים אינם עשויים לעניין את הקהל המקומי; בעלי בתי הקולנוע, המשתדלים לצמצם את ההכנסות שלהם לשעתים, מחסירים מערכות שלמות מן הסרטים שהם מציגים.

כאשר הוצג הנרי החמישי בקולנוע מנדלור, תל־אביב, הבחינו כל אלה שראו אותו סרט במקומות אחרים, כי קרוב לשליש ממנו הושמט. אנשים שבקרו בקווינסיס הבחינו, אולי, כי מערכת שלמה הוחסרה ממנו. בגלל היותה, יש לשער, בעלת אופי גוצרי מדי. כאשר הוצג מוצפנו של עתונאי בקולנוע חו, תל־אביב, נתברר כי הוא קוצץ במקומות רבים, דבר שגרם לפגיעה באיכותו האמנוית.

סרטים
"בת אדם"

בת אדם הוא אחד הסרטים המצוינים של השנה. אכן, מה ושם ניכרים ליקויים טכניים וגדמה כי הבמאי ביינה הוגנייסטון ניסה לחתום קצת יותר מדי אסיוודות מן הרומן של מרטין אנדרסון נקסה אל תוך השעה וחצי של הסרט. אבל אלה הם פגמים שכמעט אין להבחין בהם לאורן הגדול של המעלות. קודם כל, ספורו של וקסה הוא אנושי ועדין: דיטה היא ילדה בלתי חוקית, הסובלת בגלל עובדה זו והמביאה, בהתבגרה, ילד בלתי חוקי לעולם.

גבורי העלילה הנאיבית במקצת אך הכנה הזאת אף על פי שהם מצוירים בחד צדדיות מסוימת — הערים רעים מאד ולטובים לבבות רכים — מענינות ומשכנעות. הצליל מים, שנעשו ברובם בשדה הפתוח, פשוטים ומלאי יופי.

אולם בראש ובראשונה ובמרכזו של הסרט נמצאת טובא מאל, ב"תפקיד דיטה, נערה בהירת שער זו מבצעת את התפקיד בפשטות ובשלמות שהיא תוצאת עבודתו של הבמאי, בלי ספק, המוכיח כשרון מיוחד לעבודה עם ילדים.

פוגם בשלמותו של הסרט שמעון פינקל. הוא משמיע הקדמה וסיום לסרט, מוכיח חוסר ידיעה מוחלט בדבור אל תוך מקרופון, צועק מסיפר משפטים במבטא זר, כאילו היה משליך אותם אל השורה האחרונה ביציע בבית הבימה. קריאתו אף עושה רושם שהוא לא הבין כלל את אשר נתבקש להגיד.

מחנה
מחנה

נס במילאנו
בת אדם

תחרות אופנועים על גביע
"שועלי שמשון"

בגלל סיבות טכניות נדחה מועד התחרות. על המועד החדש תבוא הודעה במדור זה. המשתתפים שכבר נרשמו יקבלו הודעה בכתב. אלה אשר טרם נרשמו מתבקשים לעשות זאת בהקדם.

בחדל "ארדי"
טמון סוד -
טעמת פעם
תבקש עוד

ארדי

שמיכות
וכרסים
כמו חדשים

בשעת סדור הנקיון לקראת פסח — טקסטיל שמפו הוא לברכה ממש: השימכות הצבעוניות, הכרסים, הוילונות יהיו נקיים וזוהרים כמו חדשים וע"י כך יהיה ביתך מלא אור ונעים ככ"ס.

טקסטיל
אמרי

פקיד ופועל
בעל משכרת קבועה

קנו בתשלומים
ע"י השיטה הנוחה

ת. ד. 4613, תל־אביב.

סלון - פנסיון
"עלית"
נתניה

פותח את העונה
בסדר פסח מסורתי
בלי חג הפסח

גותיות מלאה, גן גאה,
מכנית לשרותך
מטבח מפורסם — כשר

הזמנות:

נתניה ת.ד. 273, טל. 119

קולנוע
בכל בית
אור-נוע
1. וולשטין, טל. 4085
תל־אביב, רח' שלום פלייבס 41

סיגריות
נשיא

נשים לב שהמעשן הוא בדרך אנו מוציאם לשוק
סיגריות נשיא בשתי צורות: עגולות ושטוחות
אחים בזרנו בע"מ

העולם הזה

להלן 12 תחרויות כדורגל החשובות של השבת 21.3.53 בישראל ובבריטניה. השם הראשון בכל קבוצה מציין את הקבוצה הי ביתית.
ציין במשבצת הריקה בכל שורה:
אם אתה מנחש שהקבוצה הראשונה (המא' רחת) תזכה בתחרות רשום א'.
אם אתה מנחש שהקבוצה השנייה (האור' רחת) תזכה בתחרות — רשום ב'.
אם אתה מנחש שהתחרות תסתיים בתיקו — רשום X.

השבוע זכה חנן גלדור משכונ עובדי המדינה בבאר־שבע, במינוי חניס על העולם הזה למשך 3 חודשים, לאחר שנערכה הגרלה בין המיטיבים ביותר לנחש את שמונת משחקי בריטניה. (משחקי הליגה בארץ נדחו).

תוצאות אחרונות

1. מכבי חיפה — הפועל תל־אביב	מכבי חיפה
2. מכבי שעריים רחובות — הפועל רחובות	הפועל רחובות
3. מכבי רמת־גן — בני יהודה תל־אביב	מכבי רמת־גן
4. הכח חיפה — הפועל קריית חיים	ארסנל
5. ארסנל — חסד ברומבויץ אלביון	סטוק סיטי
6. אסטון וילה — סטוק סיטי	צירלסון
7. צירלסון — מידלסבורו	גירלסון
8. דרבי — ניוקסל	גירלסון
9. פורטסמות — ברנלי	תיקו
10. סנדרלנד — מנצ'סטר סיטי	סנדרלנד
11. וולבס — ליברפול	וולבס
12. צילסי — שפילד וונדסדיי (שפילד עלתה העונה מליגה ב')	

המנחש נכונה את תוצאות של 12 התחרויות, יזכה במכשיר רדיו מתוצרת פיליפס. המנחש נכונה את תוצאות 11 תחרויות יזכה במינוי חניס שנתי על העולם הזה.

פרסי תנחומים ינתנו בכל שבוע לפותרים אשר תשובותיהם קרובות ביותר לפתרון הנכון.
חתוך את הטבלה המסומנת יחד עם התלוש, או העתק את הטבלה וצרף אליה את התלוש הנגזר, שלח אותם עד יום ו' 20.3.53 (ועד בכלל) למערכת העולם הזה ת. ד. 136 תל־אביב. יתקבלו פתרונות שיסאו חותמת דואר עד יום 20.3.53.
על המעטפה יש לציין: נחשון מס' 4.

תלוש נחשון 4

השם:

הכתבת:

ארגנטינה

דרושה: אשה שניה

אחיינית פרו, אשת הרוזן הארגנטיני, היתה אלילת העם כולה, ובעיקר האיגודים המקצועיים. עם מותה, לפני חודשים מספר, הפכה בעיני בני ארגנטינה לאלוהות שלמה. השבוע נודע לפועלי ארגנטינה כי פקודת הרוזן על שנת אבל שנתנה לאחר מות אחיו חלה על העם הארגנטיני אך לא על פרו עצמו, שהספיק בינתיים ליצור קשרים רומנטיים עם אלמנתו של תעשיין יהודי, צעירה יפהפיה ואלופת טניס, מריה טרו ויס. **פצצה מעריץ.** לפני ביקורו הרשמי הראשון בצילי השכנה שיגר לשם פרו משלחת ספורטאים ושחקנים כדי להכין את דעת הקהל. המטרה היתה כפולה: להפגוש עם ידידו הנשיא הציליאני איבאנו וכן לנהל משא ומתן על שיתוף פעולה כלכלי-מדיני בין ארצות אמריקה הלטינית. מטרה מרכזית לכת: יצירת ברית מדינות אמריקה הלטינית בהנהגתו של פרו.

קבלת הפנים של המוני צילי היתה קריירה ביותר. בחזרו לארגנטינה זכה לקבלת פנים חמה יותר. בתחנת הגבול רעמה פצצת שערן שפצלה דקות מספר לאחר שעבר שם עם בני פמליתו. אין להניח כי הפצצה נורקה על ידי לוחמי חופש, שרצו להציל את ארצם מעולו של הרוזן הארגנטיני. הנחה מתקבלת יותר על הדעת היא שהפצצה הוטלה על ידי מעריצי זכרה של אחיינית, שראו חילול קודש בצעם עובדת חיזור פרו אחרי מריה ויס. פועל נקיון, שניקה בשעות הבוקר המוקדמות את רחובותיה של באנוס איירס ונתקל בעתון בתמונתה של בחירת לבו החדשה של פרו, אמר: "יש רק אחיינית אחת ולא תהיה לה שניה".

אי אפשר היה לדעת השבוע סופית אם גם פרו נכון לקבל הנחה זו.

ארצות הברית

המקורות מסתתרים

עם קום המדינה הפכה המלה העברית לניפוצה מאד על גלי האתר. נוסף על קול ישראל פתחו בשידורים עבריים גם קול אמי ריקה ושרות השידור הבריטי.

בשכונות האחרונות היו השידורים העבריים, ביחוד מארצות הברית, נושא חשוב מעל דפי העיתונות האמריקאית. הסינרור מקארת, האמריקאי שחפש בכל מקום ומקום את הקומניסטים ובני בריתם, פתח נגדם בחקירות חריפות בפני ועדות פרלמנטריות. לפני שבועות מספר נודע על ההחלטה לבטל את השידור העברי (העולם הזה 796).

מקארת קרא את מנהל השידור סידני גליור וכמה מהממונים עליו למתן עדות. הסינרור ניסה להוכיח כי ההחלטה נבעה משיקולים מוטעים, הומלצה על ידי קומוניסטים שהיו

מעוניינים לחבל בתעמולה האמריקאית. העדים, לעומתו, סברו אחרת. הם קבעו כי הצעד ננקט בהתייעצות עם השגרירות האמריקאית בישראל, אשר קבעה כי ההאזנה לשידורים קטנה מאד וכי ישראל אינה זקוקה לתעמולה תרבותית מערבית ותוכל לדאוג לה באמצעותה היא.

פרסום לתסכית. השגרירות דאמריקאית בישראל, שלא ידעה כנראה על החקירה העומדת להפתח בחשיגנטון, גסתה להזים את הידיעות בעתונות מבלי להכחיש רשמי, על ידי מסע תעמולה ופרסומות לתכניות העבריות.

איגרוף

זכוכים מסביב לזירה

בחצות נתינה הודבקו מודעות ענק, רמקול בישר את מועד תחרות הגומלין באיגרוף בין ביתר ומכבי (העולם הזה 800). התעמולה, שדמתה לפרסומות אמריקאיות, החזירה בלב אוהדי הספורט בעיר כי, אכן, מאורע גדול עמד להתרחש. רק מתחת לאור תיוות הענק שציינו את שמות האגודות, הוב או בצניעות שמות מכבי נתינה, ביתר נתינה. הרעש הגדול הצליח למלא את אולם ה-

חנה בן-ארי, דינה פסקין
למחות דעתו של מקארת

לפרסומות מיוחדת זכה שידור תסכית מ'עובד לפי ספרו של ארתור קסטלר אפלה בצהריים, העוסק במשפטים נוסח ברית המועצות והדמוקרטיה העממיות. שידור התסכית הוכן כולו על ידי ישראל לים ובויים על ידי חנה בן-ארי מקול ישראל. תפקיד חשוב מלאה דינה פסקין, כוכב הסרט קריה נאמנה ששחקה זמן מה בתיאטרון הבימה.

אין כל ספק בשיטתו של השידור, אשר יוגש למרות החקירה, יגרום לסתימת אחד ממקורות הפרנסה הצדדית הנוחים ביותר לישראלים בעלי נטיה לאמנות.

מכביה

גופיה בלי מכנסים

בקיץ 1950 נדמהו 50 אלף צופים באיגרוף הרמת-גני כאשר 200 ספורטאים ישראלים צעדו ללא סדר, בתלבושת עלובה, במסדר הפתיחה החגיגי של המכביה השלישית. היתה זו המשלחת האחרונה, הגדולה והחזקה בי יותר. שצדה לאחר 21 משלחות מסודרות להפליא, לא הביאה כבוד למדינה המארחת. באותו מעמד אירעו גם תקריות בלתי נעימות שגילו לקהל העצום את כל משמעותו של ריב האגודים, מכבי והפועל, שפרץ זמן רב לפני המשחקים וגמשה עד להתערבותה של הממשלה.

קשה היה להאמין באותו יום כי השנאה היתה כה גדולה, גדולה מכל רגש של בושא כלפי האורחים הרבים, ביניהם לא יהודים. חברי הנבחרת צעדו עם שני סמלים. האחד היה הסמל הלאומי, השני, בהתאם לשייכות החברים, של הפועל או מכבי. גופיות לבנות נמסרו לכל חבר, לאחר מאמצים, אך מכנסי ספורט לבנים, נאמרו להם, יהיה עליהם להביא מבתיהם. התוצאה: הופעה מחסירה של עדר שצד ברשלנות, ללא רועה ודיא. כשר חלקו האחד לובש מכנסים כחולים, השני לבנים, השלישי ירוקים.

לא אופי שונה? אפשר היה להסביר את התופעה במצב הכלכלי הקשה, בקשיים כספיים. אולם איש לא יכול היה להסביר כיצד הופיעו באותה שעה שש משלחות מסופחות, מסודרות, בעלות תלבושות מר-היבות של אגודות מכבי, הפועל ואלצור. הן צעדו בסדר מופתי, לאחר שהתכוננו לכך במרץ רב, עוררו תשואות אוהדיהם, תמחו משתתפי בעיני הנוכחים. הללו לא הבינו כיצד הוונחו הספורטאים הנבחרים, פונקו חברי האגודות, שלרובם לא היה מגע ישיר עם הספורט, צעדו לשם תעמולה בלבד.

תוצאות הריב גרמו גם לרמה נמוכה בשדה הספורט, ואלמלא המספר העצום ביחס של הישראלים לעומת אורחיהם, כמעט ולא היו מרגישים בהם כלל.

המארגנים, שלבשו חליפות פאר, ביכרו לשבת ולשוחח עם האורחים מארצות הברית, דרום-אפריקה ובריטניה, על הדאגה לשיכון מתאים לישראלים, שבאו לתלאיב מכל פנות הארץ, התרוצצו משך לילה שלם ללא דואג.

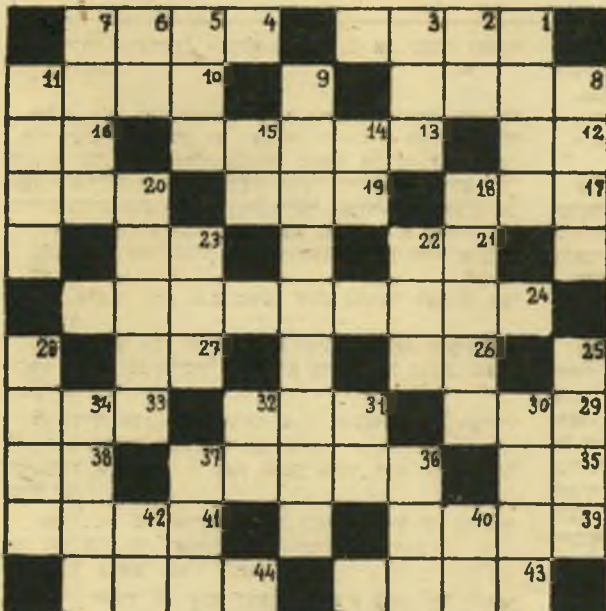
השבוע, כמו לפני שלוש שנים, הוצא חוברת מהדורות לקראת המכביה, בישרו את קרוב המאורע החשוב.

אולם, אף על פי שרק חמשה חדשים נותרו עד לפתיחה החגיגית, טרם נעשו כל מאמצים כדי להבטיח שהפתיחה החגיגית ה' שנה תשא אופי שונה מפתיחת המכביה לפני שלוש שנים.

של האלוהים; 7. עליה מושל אימאם 6. תשלום עבור אשראי; 9. בעברית קוראים לה הנדסה; 11. שתיים מצלעותיה מקבילות והיא שימושית גם בקרקס; 14. מה שמבדיל בין רבי-סרן לסרן; 15. התפקיד של כל אחד מחמשה-עשר חברי הממשלה; 18. מספרים לא שלמים; 20. ה...; 22. בלעדית עוד לא כתב שום עט-נבוע; 23. איכות; 25. הוא חיבר את רוב ספרי הגיאומטריה והאלגברה בעברית; 28. שמו הלועזי הוא סנדוויץ'; 30. ראש עיר זאת הוא אבא חושי; 31. שלוש מאות וארבע; 32. שלוש מאות וארבעה; 34. הוא מטפס על העצים, ובכל זאת הוא גיבור ספרים וסרטים; 36. 'בואי...'; 37. פילוסוף גרמני ידוע; 40. מלת תנאי; 42. שלוש עשרה פעם ארבע.

על הפותרים לשלוח את פתרונם תיחם עד יום 27.3.53 לפי הכתובת: 'העולם הזה', ת. ד. 136, תל-אביב, 'תשבץ מטמטי'.

בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסי-ספרים.

תשבץ מטמטי

(כתוב חסר)

מאונך: 1. פעולת החשבון המביאה לידי מנה; 4. בה עוסקת הטריגונומטריה; 8. מרובע שכל צלעותיו וזוויותיו שוות; 10. השם הכולל לשולחן, ארון, מיטה וכדומה; 12. בחוכו; 13. תביעה; 16. הוא לא מתוק והוא אדון; 17. הוא קיבל בירושה; 19. שבע מסוגה נכרו בבאר-שבע לפני יותר משלוש אלפים שנה; 20. קשר את המצופות; 21. בבית כזה הופכים את הזיתים לשמן; 23. חמשה עשר וגם חמש עשרה; 24. תורת החשבון; 26. לולא התנגדות המסורת היו כתובים ט"ו כ'; 27. בתוכי; 29. משם יוצא החול; 31. כשמוציאים אותו עושים את הפעולה ההפוכה להעלאה בחוקה; 33. בערך שלושה יארי דים ושליש; 35. צעקת הכאב המופיעה כמעט בכל תשבץ; 36. בפעולה זאת תגינו המצרים את היסוד להנדסה; 38. מאחים ועשר; 39. היא עשתה פעולת כפל; 41. במוסד זה מרכיב המ' דינה את מסמכי החשובים; 43. רוקדים אותה בארץ; 44. מוסד לנכים וחולים, צורה גיאומטרית.

מאונך: 1. הפעולה המוסיפה מחובר למ' חבר; 2. שש בריבוע; 3. מועצה; 5. שם פרטי לועזי, שכית אצל נשים; 6. השם הקצר ביותר

אני ציירתי את סטאלין

כתבו הכלכלי של. העולם הזה. יחיאל בשן, ירדן פולין, עבר דברית המועצות בזמן הפלישה הגרמנית, ולאחר חרשים מספר, כאשר נערכו מאסרים המוניים בפליטים, נשלח למחנה עבודה בצפון המדינה ברישמה זו הוא מתאר את חוויותיו במשטר מחנה העבודה הנידח.

ידעתי שצבעים אינם נמצאים במקום. ביקשתי רק גליון קרטון, סח ומכחול. הבטחתי לו שהציור יהיה מוכן למחרת. לא עברו עשר דקות וברשותי נמצא כל החומר המבוקש. הקצין שפסק את ידיו בסיפוק ולפני יציאתו הזכיר לי את הבטחתי.

הוא יצא ואני התכוננת לציור. מאסלובסקי התבונן בי רגע קט בעיניים עצומות למחצה ואמר: "זרז את הכל. לא תצייר היום". אבל מה יאמר הקצין? גמגמתי במבוכה. אמרתי: לא תצייר, וחסל! מאסלובסקי עשה תנועה בידיו, לאות שהדבר מוחלט. אמנם, יראתי את המחיר אבל לא רציתי לריב עם ידידי. למחרת, בבוקר השכם, הגיע הקצין, ברכני לשלום ושאל: "ובכן, איך יצא השלם?" לא עניתי.

הוא חזר על שאלתו. מכיון שלא עניתי גם הפעם השניה, הבין שאיכזבתי אותו. עורקי פניו התנפחו, הוא הסמיק כז' לו והתפרץ.

"עצמותיך ילבינו בקרוב כשלם הזה. אתה מחבל, אתה טרוד" קיסט, אתה פועל בתכנית החומש הממשלתית, אתה...". "מה אתה מקשקש?" הפסיק מאסלובסקי את שטף דיבורו. "אתה אינך פה בעל בית. אם ירצה יצייר, ואם לא ירצה, לא תעשה לו דבר. הרופא שחזר אותו מעבודה". אבל הרי הוא הבטיח לי, התגונן הקצין. "אם הבטיח, יקיים". ענה מאסלובסקי בשקט. אבל האם ספקת לו את החמרים הדרושים? "בדואי שספקתי לו מה שדרש. נתתי לו קרטון, פית ומ' כחול".

מאסלובסקי לא התרשם כלל מדבריו ומהתרגזותו. הוא שי לב את ידיו על גבו וענה בשקט: "ומה יעשה בפיו כלבד? הוא יוכל לערבב אותו במים בלבד וכל הציור יטושש".

"מה עלי לעשות?" התחנן הקצין. "תן לו דבק, או תחליף לדבק, עבור הצבע". "דבק אין לי. במה אפשר להחליף?" "בקמח לבן", ענה מאסלובסקי, בהבעת פנים של מומחה. "בסדר", הסכים הקצין. תקבל קמח לבן, כמה? "שני קילו", פסק מאסלובסקי. "הקצין עיקם את פניו, אבל הסכים. והציור יהיה מוכן עד מחר?" שאל בעדינות. מאסלובסקי לא סיים עדיין את רשימת החמרים הדרושים. "אתה יודע", הסביר לקצין, "ששנים בצבאי שמן. למה לא תביא שמן כדי לערבב בו את הצבע?"

הקצין הסכים שוב והבטיח להביא קילו שמן. "ועכשיו", המשיך מאסלובסקי, "אתה בודאי מעוניין שהכ' תוכת תבריק?"

"נכון", הסכים הקצין. "תביא, איפוא, גם קילו סוכר להברקה", פסק מאסלובסקי. "הקצין נאנח והבטיח לספק גם סוכר. ומתי תהיה הכותרת?" שאל לבסוף.

"בעוד 3 חודשים", אמר. "אתה מהתל בי?" צחח. "מחר חל יום הנוער ואתה אומר, בעוד 3 חודשים?"

מאסלובסקי לא נע. שלח בו מבט עוקצני וסימן דרך שינוי: "אתה נושא מדים של קצין, אולם הגך אנאלפית גמור."

האם אינך יודע, ששמן אינו מתיבש כל כך מהר? ואתה רוצה כותרת בצבעי שמן למחרת? הדיוט שכמותך! "אבל מה עלי לעשות? דווקא מחר חל 'יום הנוער'!" "יש עצה. חצי ליטר כוהל..." לקצין לא היה כהל, אבל הביא בקבוק מי קולון...

אחרי ערב טעמתי מעדנים שכמותם לא באו אל פי שנה שלמה. מאסלובסקי גייס טבח סיני לעבודה וזה הכין לנו גולוסקאות טעימות מ"חמרי הציור". מאסלובסקי היה אדיב והזמין לסעודה גם את ה"ליקפומ". אחרי משתה המלכים צוהה עלי מאסלובסקי לצייר.

"במה?" שאלתי. "בפיח!"

עשיתי לי גייר העחקה מחתיכת עתון ופיח. בעזרתו הע' תחתי משבועון מצויר את תמונת סטאלין. ציירתי את הכתר בת לפי כל כללי הגרמיקה. אולם לצייר את הקטר התקשיתי מאד. לא היה לי ציור לדוגמה ולצייר מהזכרון — לא עמדו לי ידעיות. עשיתי רשומים רבים, אבל הקטרים נראו עלובים ביותר. מאסלובסקי הבחין בלבסי וכמעט שאבדתי את כל האמיון שרכש לי. לפתע צץ רעיון בראשי. ציירתי רק את קצה הארובה וחלק מדוד הקיטור. מן המכונה הוצאתי אד, שכיסה את חלקי האחרים של הקטר. לא גראו קרינות, לא גלגלים ולא חלקי המנגנון. לא היתה לי ברירה אחרת. לבי נקפני כאשר צפיתי לדעתו של הקצין.

עלה השחר. משתכני האוהל אך יצאו לעבודה, והנה הופיע הקצין.

"הציור...?"

הוא התבונן בו זמן מה, העיף את מבטו אל משקפי ולבסוף הפליט כמכונה תדהמה:

"הוא לא היה כפוי טובה. מנה נוספת של 'חמרי ציור' הגיעה חיש לאוהלי. וזה בלי הומנה לציור. וכך הפכתי לצייר חשוב, על כל פנים, באותו מחנה."

תי שהגני אבוד. שלטונות המחנות לא נכנסו לבירורים עמו קים, ובמקרה הטוב ביותר נשלח האשם למחנות עונש, שאיש לא חזר מהם.

בלילה ההוא לא עצמתי עין. בשעה 2 לפנות בוקר הורר גשה במחנה תנועה מיוחדת.

"היה איפס", — קבעו החוקים. ואמנם, לאחר חצי שעה, יצא מה"משרד" מנהל המחנה, קרא, מתוך גליון גיר. רים איש לכיוון צפוני. ביניהם גם שני החוטבים שהעידו נגדי. אחר כך נודע לי שהם היו שותפים למעילה לקצין הר' משמר, שרצה להיפטר מהם על ידי שהעביר אותם 700 ק"ר לומטר צפונה.

בשעה 4 הוציאו את הבריגדיר סרדורב מהצינוק כשהוא קפוא למחצה. הוא התפרץ לאוהל בחימת סירוף, רץ כנגדי באלה מוגפה וצרח:

"כעת אשלם לך". עוד שניה, והאלה תמחץ את ראשי. לפתע התרומם מאס' לובסקי, בעל גוף הענק, אגרופו הכבד נח על פרצופו של הבריגדיר, הוא קרא:

"הסתלק מפה!" סרדורב יצא חיש, מבלי להביט לאחור. מאסלובסקי הגיח את כף הדוב שלו על כתפי וחייך:

"אתה חברה'מאן. סידרת יפה את 'קארוובי'". דע לך: כמה שתעבוד פחות ותרביץ יותר, יהיה בריא בשבילך". התיידדנו. לא יצאתי עוד לעבודה. מאסלובסקי השיג לי "ביוולטין" וספר לי את תולדותיו. הוא נולד בבילורוסיה. היה נהג, דרס למחת שוטר ונידון לשלוש שנות מאסר. עבור התנהגות יפה ניחון לאחר שנה, שוחרר ודרס בשנית שוטר, נידון לחמש שנות מאסר. בגלל התנהגות טובה בסוחר ניחון שוב, השתחרר, ודרס למחת שוטר שלישי. נידון 25 שנות מאסר ונשלח לארץ גזירה זאת. מהדרור כבר התיאש לגמרי ולהתנהגות טובה לא דאג עוד.

"ביום בהיר אחד יהרגוני בשגנה", אמר. "אבל לא איכפת לי. לעבודה אף פעם לא אצא".

כמה נעם לי השחר, כשכל חברי לעבודה בכפור צורב ואני נשאאתי עם ידידי החוש. מזון לא חסר לנו. הסבחים אצו לקריצת עיניו של ויקטור ומנות הסטאכאנובר

כאשר פגשתי, בדרך מקרה, את ויקטור איליץ' מאסלובסקי, לא יכולתי לשער באיזו מידה תהיה ידידותו חשובה לי. בשבע השנים בהן שהיתי בברית המועצות, אילמלא מאס' לובסקי לא הייתי ניצל מן הגורל שהיה מנת חלקם של חברי לצרה, ועצמותי היו נחות מכבר תחת שכבות השלג העמו' קות, במקום בו רוכסי האוראל הלבנים מגיעים לקצים הצ' פוני. מאסלובסקי היה הראשון שהעמיד אותי על עובדות החיים הסובייטיות.

התאורים אשר ברשימה זו עוללים, אולי, להראות מוגד מים בעיני קוראים רבים. אולם אלה הם דברים שהיו, מציאות שעודנה, יש לשער, קיימת. מאסלובסקי למדני כיצד לסגל את עצמי למציאות הזאת. גם המזל קצת האיר לי את פניו ולא נפלתי טרף למאורעות.

חלפו שבועיים מאז הובאנו למחנה העבודה בסביבת חר' קוטה, הנקודה הצפונית ביותר בפרובליקה האוטונומית קומי, שתושביה אסקימוסים. הוקם אהל, הנגרים מבינינו הכינו שתי שורות דרגשים מכלונסאות וזרדים. מחסי עצי האורן שמשו לנו מצעים. המחטים ננעצו עמוק בבשרנו, אולם בתענוג רב היינו מתמתחים על ה"מטות" לאחר שתיים עשרה שעות של חטיבת עצים ביערות הקדם, בטמפרטורה של 40—50 מעלות מתחת לאפס.

תמיד חזרנו מהעבודה אחרי שקיעת החמה. ויקטור איליץ' מאסלובסקי ישב כרגיל על יד התנור העשוי מפת בניון ישן. איש לא העז לקרב אליו ולהפרע לו. הרי, איך קנאתי בו...

שבועיים של עבודה ביער החישו את כוחי. מנת המזון היומית הורכבה מחצי קילו לחם קיבר ובערב קבלנו גם מים חמים, שקראו להם, משום מה, מרק. היו גם כאלה שקיבר לו מנה נוספת של דייסה, אבל אני לא השתייכתי למאוש' רים. לא יכולתי אף לחלום על מילוי הגורמה של חטיבת, גזיר רת הסעת (למרחק 200 מטר) 5 מטרים מעוקבים עץ. לא יכולתי איפוא לזכות במנת הדייסה.

הבריגדיר שלי, יוסוף סרדורב, שנידון ל20 שנות מאסר בעזן רציחת שני אורחים, איים עלי בכל בוקר ש"סדר" אר' תי אם לא אמלא את הגורמה. "במחנה אין סובלים וולליחינים", הדגיש בכל פעם. "היי זהר לך, אחא!"

אבל מה היה עלי לעשות? גם חוטבי העצים הסלובקים הח' סונים והמומחים במקצוע זה מנועריהם לא הצליחו להגיע לנורמה שלמה. אני הייתי רחוק אף מעשיית הגורמה...

וביום אחד קרה הדבר. הבריגדיר סרדורב הכניסני לחוליות חוטבים חדשה. החוליה היתה מורכבת משני זוגות מנסרים, ועלי, החמישי, הוטל לקצץ את הענפים והורדים של עצי האורן המופלים. פני חברי הפדשים לא בישרו טובות. הבריגדיר עיקם את פניו בלעג ואמר:

"אני מקשה שיהיה לך חם היום". לבי היה מר עלי. לחצתי את הגרון אל לבי כאילו חיפשתי בו הצלה. הרגשה רעה חלפה בי.

לא עברה שעה וכמעט שנדרסתי על ידי אורן גדול. העץ הופל בדיוק עלי, בעת שבני היה מופנה אל החוטבים. רק בנס ניצלתי. צחוק פרץ מלא את היערי. הכפלתי את ערגותי. אחרי כמה שעות כמעט שנעמתי שוב על ידי אורן מופל. "היהורו!" צעקתי, אולם המענה היה רק צחוק פרץ. עם שקיעת החמה, הבערנו מדורה. מלאתי את קופסת הפח שלי שלג, המסתי אותו על גב השלהבת. עמדתי לשרוף קליפת לחם יבשה ולהכין לי "תה". רק הרכנתי את ראשי על המדורה והנה אחוז בי שני זוגות ידיים והטילוני לאש הבוערה.

בגדי היו קפואים מקור ולשונות השלהבת לא הספיקו לי אחוז בהם. זנקתי מהמדורה כהרף עין, אולם לקראתי באו שני חוטבים כשאלות כבדות בידיהם. הווג השני התחמם על יד המדורה כאילו מאום אינו מתרחש לעיניהם. הורדתי את ניצב הגרון על ראשו של האחד. הוא נפל ארצה והגרון נשטט מידי. את השני הצלחתי לאחוז ביד אחת בגרונו ובשניה הורדתי מהלומות על ראשו ועל פניו. מכה אחת פגעה באפו ושטף דם ניגר ארצה.

צווחת אימות חצו את היער האילם. עד היום איני יודע מי מאתנו צעק ואינני זוכר גם אם התיגרה נמשכה שניות ספורות או, אולי, שעות. וזכרני רק, שבסופה הוקפתי חיל המשמר. כמו מתוך ערפל הבחנתי בקומימו הנמוכה של הבריגדיר שלי. הוא קרב אלי בחימה שפוכה, בעט בבטני וצעק:

"חשבת שאתה רופסור אבל אני רואה שהגך 'בנדיט' אמיתי, מחר תבוא על שרכך". הוא סובב באצבעו סביב צוארו כסימן מה צפוי לי.

מולי שיחק לי באופן בלתי צפוי. הבריגדיר נעצר והושם בצינוק על ידי חיל המשמר (באשמת סיוע לגניבה, כפי שהת' ברר לאחר זמן). את שני הפצועים הביאו לאוהל בעגלת חורף. ה"ליקפום" ** חבש את פצעיהם ואני נפלתי על הדרגש אחוז מחשבות שחורות. למחרת היתה צפויה לי חקירה. יד' עתי שיכריעו לרעתי עדויות הבריגדיר ואנשי החוליה. חש'

* יציאה לדרך בלתי משמר. ** עוקם שיניים. לכל "מכובד" בחברה מצמידים כינוי... ** תעודה רפואית המשחררת מעבודה.

ראש קבוצת פועלים. קיור לרופא.